
CASE-YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö

Liiketalouden koulutusohjelma

Visamäki, kevät 2015

Aslan Järvinen

Aslan Järvinen

VISAMÄKI

Liiketalouden koulutusohjelma

Ulkoinen laskentatoimi ja verotus

Tekijä

Aslan Järvinen

Vuosi 2015

Työn nimi

Case-yrityksen tilinpäätösanalyysi

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyön tarkoituksena oli tehdä tilinpäätösanalyysi valitulle case-yritykselle. Analysoinnin pohjana käytettiin case-yrityksen tilinpäätöstietoja kolmelta viimeksi päättyneeltä tilikaudelta. Case-yritys on Etelä-Suomessa toimiva sähköasennusalan yritys, jolla on viisi toimipistettä. Tutkimuksen tavoitteena oli analysoida case-yrityksen tilinpäätöksiä ja laskea niistä tunnuslukuja, joita verrata toimialan muiden yritysten kesken.

Analyysin teoria perustuu kirjanpitolakiin ja alan kirjallisuuteen. Tilinpäätöksen ja tilinpäätösanalyysin perusteet ja keskeiset käsitteet on selvitetty teoriaosuudessa. Opinnäytetyöntekijän läheisten alan tietämystä hyödynnettiin yrityksen ja toimialan analysoinnissa. Kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuja tarkastelemalla pystyttiin vertailemaan yrityksen taloudellista tilannetta ja suorituskkyä toimialaan nähden. Toimialavertailun pohjana käytettiin Finnvera Oyj:n julkaisemia toimialan tilinpäätöstietoja. Tunnuslukuanalyysin lisäksi yritykselle laadittiin rahoituslaskelma ja trendianalyysi tarkasteluajanjakson ajalta. Analyysin tekemisessä hyödynnettiin HAMKin BusinessPointin analysointityökalua.

Analyysistä nousee esille kannattavuuden hienoinen lasku vuodesta 2011 vuoteen 2013. Tässä on yrityksellä kehitettävää. Yrityksen maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat tarkasteluajanjakson aikana melko hyvällä mallilla, vaikkakin arvot vaihtelevat vuosien välillä. Yrityksen pidempiaikainen maksuvalmius on myös noussut tarkasteluajanjakson aikana mahdolliseksi kehityskohteeksi.

Avainsanat Tilinpäätös, tilinpäätösanalyysi, tunnusluvut

Sivut

41 s. + liitteet 19 s.

VISAMÄKI
Business Administration

Author	Aslan Järvinen	Year 2015
Subject of Bachelor's thesis	Financial statement analysis of case company	

ABSTRACT

The purpose of the thesis was to create a financial statement analysis for a chosen case company. Financial statements from previous three fiscal years were used to create the analysis. The company is located in Southern Finland and it has five offices. It works in the electrical installation industry. The objective of the thesis was to analyze the financial statements of the company, construct financial ratios based upon them and compare them to the ratios of other companies in the same industry.

The theory of the thesis is based upon the Accounting Act and relevant literature. The basics of financial statements and financial statement analyses have been covered in the theory part, as well as the essential concepts. The company was compared to companies in the same industry by using financial ratios of profitability, liquidity and solidity. The comparison was made by using the industry statistics issued by Finnvera Oyj. A statement of cash flows and a trend analysis were also created and analyzed in order to generate an extensive outlook of the company and its financial situation. An analysis tool made for BusinessPoint at Häme University of Applied Sciences (HAMK) was used when constructing the financial statement analysis.

A subtle decrease of profitability from the year 2011 to 2013 can be seen from the financial statement analysis. That is one of the areas where the company had a need for improvement. The liquidity and the solidity of the case company were in a reasonably stable level during the observation period, although the financial ratios varied. The long term liquidity of the case company was also a possible subject for development.

Keywords Financial statements, financial statement analysis, financial ratio

Pages 41 p. + appendices 19 p.

SISÄLLYS

1	JOHDANTO.....	1
1.1	Työn tavoitteet.....	1
1.2	Tutkimusmenetelmät.....	2
2	TILINPÄÄTÖS	3
2.1	Kirjanpitovelvollisuus ja tilikausi	3
2.1.1	Kirjanpidon tavoite	4
2.2	Tuloslaskelma.....	4
2.3	Tase	4
2.3.1	Vastaavaa.....	5
2.3.2	Vastattavaa	7
3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI.....	8
3.1	Yrityksen taloudellisen toiminnan analysointi	8
3.2	Tilinpäätösanalyysin käyttäjät.....	9
3.3	Tilinpäätösanalyysin oikaisutoimenpiteet	10
3.4	Oikaistu tuloslaskelma	10
3.5	Oikaistu tase	13
3.5.1	Vastaavaa.....	13
3.5.2	Vastattavaa	15
3.6	Kassavirtalaskelma.....	16
3.7	Trendianalyysi	16
4	ANALYSOITAVAT TUNNUSLUVUT	17
4.1	Kannattavuus	17
4.1.1	Käyttökateprosentti.....	17
4.1.2	Nettotulosprosentti	18
4.1.3	Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI)	18
4.2	Maksuvalmius	19
4.2.1	Quick ratio	19
4.2.2	Current ratio.....	19
4.2.3	Myyntisaamisten kiertoaika.....	20
4.2.4	Ostovelkojen kiertoaika.....	20
4.3	Vakavaraisuus	20
4.3.1	Käyttöpääomaprosentti	21
4.3.2	Omavaraisuusaste.....	21
4.3.3	Velkaprosentti.....	22
4.4	Muut tunnusluvut	22
4.4.1	Liikevaihdon muutosprosentti	22
4.4.2	Liikevaihto henkilöä kohden	22
5	YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI	23
5.1	Analysoidut tunnusluvut tilikausilta 2011-2013	23
5.1.1	Kannattavuus	23
5.1.2	Maksuvalmius.....	25
5.1.3	Vakavaraisuus.....	28

5.1.4	Muut tunnusluvut.....	30
5.2	Yrityksen pääoman muodostuminen.....	31
5.3	Trendianalyysi.....	32
5.4	Kassavirtalaskelma.....	35
6	YHTEENVETO	38
	LÄHTEET	40

Liite 1	Tuloslaskelmakaavat
Liite 2	Tasekaava
Liite 3	Oikaistun tuloslaskelman kaava
Liite 4	Case-yrityksen oikaistu tuloslaskelma
Liite 5	Case-yrityksen oikaistu tase
Liite 6	Case-yrityksen tunnusluvut
Liite 7	Toimialan tunnusluvut
Liite 8	Case-yrityksen trendianalyysi
Liite 9	Case-yrityksen kassavirtalaskelma
Liite 10	Case-yrityksen virallinen tuloslaskelma
Liite 11	Case-yrityksen virallinen tase

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni toimeksiantaja on sähköasennusalan yritys. Työssä on tutkittu yrityksen kolmen edellisen tilikauden tilinpäätöksiä, joiden perusteella on tehty tilinpäätösanalyysi. Aihe on ajankohtainen, koska yritykselle on tärkeää tietää taloudellinen tilanteensa koko ajan elinkaarensa aikana. Taloudelliseen tilanteeseen kuuluvat erityisesti yrityksen kannattavuus, maksukyky ja vakavaraisuus. Nämä ulottuvuudet ovat tutkimuksen keskiössä.

Yritys on noin 50 työntekijän Etelä-Suomessa toimiva sähköasennusalan yritys. Yrityksellä on viisi toimipistettä, jotka sijaitsevat Etelä-Suomen alueella. Yritys on perustettu 1997, ja sen liikevaihto oli viimeksi päättyneellä tilikaudella noin 5 miljoonaa euroa.

1.1 Työn tavoitteet

Työn perustana toimii teoriaosuus, jossa esitellään tärkeimmät termit, käsitteet, tavoitteet ja mahdollisuudet. Työn tarkoitus on tehdä tilinpäätöksen luvuista ja tiedoista helpommin tulkittavia ja tutkittavia toimeksiantajayritykselle.

Teoreettisen viitekehyksen jälkeen käsitellään tilinpäätöksistä laskettuja tunnuslukuja, trendianalyysiä sekä kassavirtalaskelmaa. Tunnuslukujen sekä muiden taloudellisten arvojen analysointi ja vertailu on tehty siten, että toimeksiantaja voi tiedoista mahdollisimman paljon hyötyä.

Toimeksiantaja on kiinnostunut yrityksen kasvu- ja kehitysmahdollisuuksista. Näitä mahdollisuuksia on arvioitu taloudellisten tunnuslukujen sekä toimialan vastaavien lukujen avulla. Yrityksen taloudellisen tilanteen kannalta on tärkeää tiedostaa tulevat kehityssuunnat.

Toimeksiantajan tavoite on saada mahdollisimman tarkka kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta sekä vastaanottaa kehitysehdotuksia. Yritykselle ei ole aikaisemmin tehty tilinpäätösanalyysiä yrityksen näkökulmasta, vaan sen on aikaisemmin tehnyt pankki. Työ eroaa pankin tekemistä analyysistä näkökulmansa ansiosta. Kun pankki keskittyy analysoimaan lähinnä lainanantajan tai sijoittajan näkökulmasta, työ on tehty yrityksen etuja ajatellen.

Työn tekijän tavoitteena on ymmärtää osakeyhtiön tilinpäätöstä ja sen tulkintaa paremmin. Tavoitteena on myös antaa yritykselle eväät tulevaisuuden ennakointiin tunnuslukujen avulla.

Työllä haetaan vastauksia seuraaviin kysymyksiin: Mikä on tilinpäätös? Mikä on tilinpäätösanalyysi ja miksi se tehdään? Mikä on tutkittavan yrityksen taloudellinen tilanne? Miten yritys voisi parantaa kannattavuuttaan, maksukykyään tai vakavaraisuuttaan?

1.2 Tutkimusmenetelmät

Analyysin pohjana on käytetty mallia, joka on luotu tilinpäätösanalyysia varten. Työkalulla on muodostettu tilinpäätöksistä oikaistu tuloslaskelma ja tase sekä näistä laskettavat tunnusluvut, taloudelliset arvot sekä kehityssuunnat. Tilinpäätösanalyysistä on johdettu yhteenveto, jossa keskitytään erityisesti toimeksiantajan heikkouksiin, koska tarkoitus on löytää nämä mahdolliset kehityskohteet.

Analyysin suuret osa-alueet ovat kannattavuus, maksuvalmius ja vakava-raisuus. Näiden lisäksi on tutkittu yrityksen taloudellista tilannetta kassavirtalaskelman ja trendianalyysin avulla.

Käytetyt tutkimusmenetelmät ovat kvalitatiivisia. Kvalitatiivinen menetelmä sopii tämän tyyppiseen tutkimukseen siksi, että käsiteltävä materiaali on laajaa ja moniulotteista.

Työn analysointiosuus koostuu tapaustutkimuksesta, jossa käytetään teoreettista tutkimusta taustatietona ja viitekehyksenä. Case-yritys on tutkittava tapaus ja tarkasteluajanjakson tilinpäätökset tapauksen tutkimuskohteita. Teoriaosuus on koostettu teoreettista tutkimusta hyväksikäyttäen.

Teoriaosuuden lähteinä on käytetty alan kirjallisuutta sekä kirjanpitolakia ja -asetusta. Muita aiheesta tehtyjä opinnäytetöitä on käytetty taustaineistona. Tapaustutkimuksessa on hyödynnetty kohdeyrityksen taustatietoja sekä alan muiden yritysten taloudellisia lukuja.

2 TILINPÄÄTÖS

Tilinpäätöksellä pyritään kuvaamaan yrityksen taloudellista tilannetta mahdollisimman tarkasti sen sisäisille sekä ulkoisille sidosryhmille heidän päätöksentekonsa tueksi. Tilinpäätöslaskelmat muodostavat tilinpäätöksen keskeisen sisällön. Nämä laskelmat ovat: tuloslaskelma, tase ja rahavirtalaskelmat. Jotta tilinpäätöksen laskelmien pohjalta voidaan tehdä luotettavia, kannattavia ja oikeita päätöksiä, on päätöksentekijän ymmärrettävä tilinpäätöksen lukuja ja niiden merkityksiä. Tähän ymmärtämisen tarpeeseen perustuu tilinpäätösanalyysi. (Seppänen 2011, 15)

Tilinpäätös antaa tietoa yrityksen taloudellisesta suorituksesta ja taloudellisesta asemasta. Tuloslaskelmasta selviää yrityksen kyseisen tilikauden taloudellinen suoritus, taseesta yrityksen taloudellinen asema, mukaan lukien edellisiltä tilikausilta jääneet varat ja velat. (Seppänen 2011, 16)

Tuloslaskelman ja taseen lisäksi, tilinpäätös sisältää rahoituslaskelman. Rahoituslaskelmasta selviää, miten kirjanpitovelvollinen on kerryttänyt rahavirtaa ja mihin kertyneet varat on käytetty. (Yritystutkimus 2011, 59) Rahoituslaskelmasta on ilmevä liiketoiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirrat. (KPA 2 luku 1§).

Tilinpäätöksen liitetiedot auttavat tilinpäätöslukujen tulkinnassa, valaisemalla niitä kirjanpitovelvollisen tekemiä raportointivalintoja, jotka vaikuttavat tilinpäätöslukuihin. Liitetiedoissa on mm. lisätietoa lukujen muodostamisessa käytetyistä laatimisperiaatteista, ennusteista, oletuksista ja menetelmistä. Liitetiedot sisältävät lisäksi tilinpäätöksessä esitettyjen erien erittelyitä sekä sellaisia tietoja, joiden vaikutus ei näy tilinpäätösluvuissa. Tällaisia tekijöitä ovat esim. ulkopuoliset velat, vastuut ja vakuudet. (Seppänen 2011, 58)

2.1 Kirjanpitovelvollisuus ja tilikausi

Kaikki liike- tai ammattitoimintaa harjoittavat ovat toiminnastaan kirjanpitovelvollisia. Mm. osakeyhtiöt, osuuskunnat, kommandiittiyhtiöt ja yhdistykset ovat kirjanpitovelvollisia oikeudellisen muotonsa perusteella. (KPL 1 luku 1§) Kirjanpitovelvollisen toiminnan luonteella ei tällöin ole merkitystä. (Tomperi 2010, 12)

Pääsääntö on, että tilikausi on 12 kuukautta. Toiminnan alkaessa, päättyessä tai tilinpäätöksen ajankohtaa muutettaessa voi tilikausi olla tätä lyhyempi tai pidempi. Tilikauden pituus ei kuitenkaan voi olla yli 18 kuukautta. (KPL 1 luku 4§) Kirjanpitovelvollisten täytyy tehdä tilinpäätös jokaiselta päättyvältä tilikaudelta. (Tomperi 2010, 13)

2.1.1 Kirjanpidon tavoite

Kirjanpidon tärkein tavoite on tuloksen selvittäminen. Voiton perusteella muodostuva jakokelpoinen pääoma kiinnostaa eritoten omistajia. Kirjanpidolla on myös erilläänpitotehtävä. Yrityksen ja muiden talousyksiköiden menot, tulot ja varat on pidettävä erossa toisistaan, jotta kirjanpidon mukainen taloudellinen tilanne olisi todenmukainen. Kirjanpito on apuna myös yrityksen johdolle, koska se tuottaa tietoja johdon laskentatoimen käyttöön, minkä avulla tehdään operatiivisia ja strategisia päätöksiä. (Tomperi 2010, 11)

2.2 Tuloslaskelma

Tuloslaskelmasta selviää tilikauden voitto tai tappio, sekä ne erät, joista tulos muodostuu. Tilikauden voitto lisää taseen omaa pääomaa ja tappio vähentää sitä. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2009, 36) Yritykset voivat esittää tuloslaskelmansa joko kululajikohtaisena tai toimintokohtaisena. (KPA 1 luku 1-2§)

Kululajikohtainen tuloslaskelma muodostuu siten, että yrityksen varsinaisen toiminnan kulut jaotellaan kululajeihin, kuten osto- tai henkilöstökuluihin. Toimintokohtaisessa tuloslaskelmassa kulut jaotellaan toimintojen mukaisesti, kuten myynnin, markkinoinnin ja hallinnon kuluihin. Vaikka yritys voikin valita vapaasti, kumpaa tuloslaskelman esittämistapaa se käyttää, on sen käytettävä samaa kaavaa tilikaudesta toiseen. (Kinnunen, Laitinen, Laitinen, Leppiniemi & Puttonen 2009, 36) Sekä kululajikohtaisen että toimintokohtaisen tuloslaskelman kaavat on esitetty liitteessä 1.

Liikevoitto tai -tappio syntyy liiketoiminnan operatiivisten tulojen ja kulujen erotuksena. Operatiiviset tulot ja kulut muodostuvat pääasiassa varsinaisen liiketoiminnan tulo- ja kulueristä. Operatiiviset tulot muodostuvat liikevaihdesta, joka muodostuu yrityksen liiketoiminnan nettomääräisistä myyntituloista. Operatiiviset kulut ovat eriä, jotka syntyvät suoraan tai epäsuoraan myyntitulojen hankkimisesta. (Seppänen 2011, 38)

Varsinaisen liiketoiminnan tulojen ja kulujen jälkeen tuloslaskelmassa esitetään ei-operatiiviset tulot ja kulut. Ei-operatiiviset erät ovat sellaisia, jotka eivät aiheudu varsinaisesta liiketoiminnasta. Rahoitustuotot ja -kulut ja tuloverot ovat tällaisia eriä. Rahoitustuotot ovat korko- ja osinkotuloja ja erilaisten rahoitusinstrumenttien arvon muutoksia ja niiden myyntivoittoja ja -tappioita. Rahoituskulut muodostuvat yrityksen lainojen korko- ja järjestelykuluista sekä mm. osakepääoman nostamisesta aiheutuneista kuluista. Tuloverot eivät myöskään ole operatiivinen kuluerä, koska niillä ei synnytetä liikevaihtoa. (Seppänen 2011, 39-40)

2.3 Tase

Taseesta selviää yrityksen taloudellinen asema tilinpäätöshetkellä. Taseessa on kaksi puolta: vastaava ja vastattava. Vastaavaa-puolella on esitetty yritykseen sitoutunut pääoma. Vastattavaa-puoli kuvaa sitä, että miten yri-

tykseen sitoutunut pääoma on rahoitettu. (Yritystutkimus 2011, 27) Kaikkien kirjanpitovelvollisten täytyy muodostaa tase saman kaavan mukaisesti. (KPA 1 luku 6§)

Taseen vastaavaa-puoli on muodostettu likvidijärjestyksessä siten, että heikoimmin rahaksi muutettavat varat on esitetty ensin ja viimeisenä käteisvarat. Vastattavaa-puolella oma pääoma on esitetty ennen vierasta pääomaa. (Yritystutkimus 2011, 27)

Tuloslaskelma kuvaa pelkästään päättyneellä tilikaudella muodostuneita tuloja ja kuluja. Tase eroaa siinä suhteessa tuloslaskelmasta, että sitä muodostettaessa ei ole väliä, että ovatko erät syntyneet päättyneellä tilikaudella vai aikaisemmin. Tase kuvaa yrityksen taloudellista tilannetta tilinpäätöspäivänä eikä esim. tilikauden pituus vaikuta sen eriin. (Seppänen 2011, 44) Kirjanpitoasetuksen mukainen tasekaava on esitetty liitteessä 2.

2.3.1 Vastaavaa

Taseen vastaavaa-puoli jaetaan kahteen osaan: pysyvät eli pitkäaikaiset vastaavat sekä vaihtuvat eli lyhytaikaiset vastaavat. Pysyvien vastaavien on tarkoitus tuottaa tuloa useammalla kuin yhdellä tilikaudella. Vaihtuvat vastaavat ovat lyhytaikaisempia eriä, jotka tuottavat tuloa enintään yhdellä tilikaudella. (Tomperi 2010, 157)

Pysyvät vastaavat jaetaan edelleen kolmeen osaan: aineettomiin hyödykkeisiin, aineellisiin hyödykkeisiin sekä sijoituksiin. Vaihtuvat vastaavat koostuvat vaihto-omaisuudesta, rahoitusarvopapereista, saamisista sekä rahoista ja pankkisaamisista. Sijoituksina esitetään erikseen konserniyritysten ja omistusyhteisyritysten osakkeet, osuudet ja saamiset näiltä. Myös sellaiset yritystoimintaan liittyvät ja sitä palvelemattomat osakkeet, joita voidaan pitää pitkäaikaisina sijoituksina, kuuluvat sijoituksiin. Kirjanpitovelvollisen omistamia osakkeita voidaan pitää myös vaihto-omaisuutena tai rahoitusarvopapereina, riippuen siitä, että mitä tarkoitusta varten osakkeet on hankittu. (Tomperi 2010, 157-159)

Aineettomia hyödykkeitä ovat kehittämismenot, aineettomat oikeudet, liikearvo sekä muut pitkävaikutteiset menot. Muut pitkävaikutteiset menot johtuvat muun muassa aktivoituista oman osakehuoneiston tai vuokrahuoneiston perusparannusmenoista. Kehittämismenoja syntyy liiketoiminnan sekä tuotteiden ja palvelujen kehittämisestä. (Tomperi 2010, 158) Kehittämismenoja saadaan aktivoida erityistä varovaisuutta noudattaen. Pääsäännön mukaan aktivoidut kehittämismenot on poistettava niiden vaikutusaikana, enintään viiden vuoden kuluessa. (KPL 5 luku 8§)

Aineettomia oikeuksia ovat atk-ohjelmien käyttöoikeudet sekä patenttien ja valmistusoikeuksien hankintamenot. (Tomperi 2010, 158) Patenttien ja valmistusoikeuksien hankintamenot aktivoidaan ja poistetaan saman periaatteen mukaisesti kuin kehittämismenot. Muut aineettomat oikeudet voidaan aktivoida erityistä varovaisuutta noudattaen. (KPL 5 luku 5 a§)

Liikearvoa syntyy, jos liiketoimintaa ostettaessa kauppahinnan ja tuotannon tekijöiden sekä siirtyvien velkojen välinen erotus johtuu liiketoiminnan arvoon sisällyvästä goodwill-arvosta. Goodwill-arvoa ei voida kirjata taseeseen, jos se on yrityksen itsensä luomaa. (Tomperi 2010, 158) Liikearvo saadaan aktivoida, ja se on poistettava enintään viiden vuoden kuluessa, paitsi jos sen vaikutusaika on pidempi, jolloin se on poistettava enintään 20 vuoden kuluessa. (KPL 5 luku 9§)

Aineelliset hyödykkeet jaetaan maa- ja vesialueisiin, rakennuksiin ja rakennelmiin, koneisiin ja kalustoon sekä muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Rakennuksien ja rakennelmien tasearvoon sisällytetään myös sellaisten teknisten laitteiden poistamattomat hankintamenot, kuten hissien, ilmastointilaitteiden, jää- ja pakastekaappien sekä keskusantennien. Koneet ja kalusto esitetään yhtenä eränä taseessa. Muun muassa rautatiet, sillat, altaat ja soran- ja savenottopaikat lukeutuvat taseessa muihin aineellisiin hyödykkeisiin. Tilikaudella kesken jääneen urakan kulut kirjataan ennakkomaksujen ja keskeneräisten hankintojen kohtaan taseen vastaavaa puolella. (Tomperi 2010, 158)

Yrityksellä voi olla tilinpäätöshetkellä monessa eri vaiheessa olevaa vaihto-omaisuutta. Vaihto-omaisuutta ovat sellaisinaan tai jalostettuina luovutettaviksi tai kulutettaviksi tarkoitetut hyödykkeet. (KPL 4 luku 4§) Vaihto-omaisuus on eriteltävä seuraaviin ryhmiin: aineet ja tarvikkeet, kesken eräiset tuotteet, valmiit tuotteet, muu vaihto-omaisuus ja vaihto-omaisuudesta maksetut ennakkomaksut. Vaihto-omaisuuden laatu riippuu yrityksen toimialasta. Esimerkiksi rakennusliikkeen vaihto-omaisuutta ovat myytäviksi tarkoitetut huoneistot ja tontit. (Tomperi 2010, 159) Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoonsa, paitsi jos todennäköinen luovutushinta on hankintamenoa pienempi. Tällöin taseeseen merkitään hankintamenoa pienempi arvo. (KPL 5 luku 6§)

Sellaiset osakkeet ja osuudet, jotka eivät ole vaihto-omaisuutta eivätkä pitkäaikaisia vastaavia, ilmoitetaan rahoitusarvopapereissa. Nämä voivat johtua rahan lyhytaikaisesta sijoittamisesta osakkeisiin tai osuuksiin. Rahoitusarvopapereiden arvo merkitään hankintamenoonsa, paitsi jos niiden todennäköinen luovutushinta on tilinpäätöshetkellä hankintamenoa alempi. (KPL 5 luku 2§) Tällöin arvoksi merkitään todennäköinen luovutushinta ja erotus merkitään kuluksi. (Tomperi 2010, 160)

Yleisimpiä saamisia ovat myyntisaamiset, lainasaamiset sekä siirtosaamiset. Myyntisaamiset koostuvat hyödykkeiden myynnistä sekä pysyvien vastaavien erien myynnistä johtuvista saamisista. Yritykset voivat seurata eri kustannuspaikkojensa myyntisaamisia omilla tileillään. Lainasaamisiin merkitään annetut rahalainat. Siirtosaamiset johtuvat menojen ja tulojen jaksottamisesta suoriteperusteisiksi tilinpäätöstä laadittaessa. Ne ovat tulojäämiä ja menoennakkoja. (KPL 4 luku 6§). Saamiset jaetaan vielä sen perusteella, että milloin niistä oletetaan saatavan suoritus. Lyhytaikaisissa saamisissa ilmoitetaan sellaiset saamiset, jotka erääntyvät vuoden sisällä tilinpäätöspäivästä. Pitkäaikaiset saamiset erääntyvät yli vuoden kuluttua. (KPL 4 luku 7§, KPA 1 luku 6§) (Tomperi 2010, 159-160)

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät kassavarat sekä pankkitileillä olevat varat. (Tomperi 2010, 160)

2.3.2 Vastattavaa

Vastattavaa-puolelta selviää, miten yrityksen liiketoiminta on rahoitettu. Oma pääoma, tilinpäätössiirtojen kertymä, pakolliset varaukset sekä vieras pääoma muodostavat vastattavat. (Tomperi 2010, 160-161)

Eri yritysmuodot ilmoittavat oman pääomansa eri tavalla taseessa. Osakeyhtiöt ja osuuskunnat käyttävät tasekaavan mukaista tapaa. Tilinpäätöksen liitetietoihin lisätään erittely oman pääoman lisäyksistä ja vähennyksistä sekä siirroista näiden erien välillä tilikauden aikana. (Tomperi 2010, 160) Pienten yksityisliikkeiden ei tarvitse sisällyttää oman pääoman erittelyä tilinpäätöksen liitetietoihin. (KPA 2 luku 5§) Yritys on pieni, jos enintään yksi seuraavista rajoista ylittyy (KPL 3 luku 9§ 2 mom.):

- liikevaihto 7 300 000 euroa
- taseen loppusumma 3 650 000 euroa
- palveluksessa keskimäärin 50 henkilöä.

Tilinpäätössiirtojen kertymä jaetaan kahteen osaan: poistoeroon ja vapaaehtoihin varauksiin. Kertynyttä poistoeroa syntyy, kun poistoja on tehty enemmän kuin suunnitelman mukaisesti. Vapaaehtoisia varauksia ovat esimerkiksi jälleenhankintavaraukset, toimintavaraukset tai muut menovaraukset. Vapaaehtoisia varauksia voidaan tehdä, kun halutaan tasata tuloksia tilikausien välillä tai jaksottaa eriä oikeille tilikausille. (Tomperi 2010, 161)

Pakollisia varauksia ovat sellaiset erät, joista varmasti tai todennäköisesti aiheutuu menoja tai menetyksiä tulevaisuudessa. Varauksista ei tehdä siirtovelkoja, koska niiden tarkkaa määrää tai toteutumisaikajankohtaa ei tiedetä. Pakollinen varaus puretaan kun menot tai menetykset ovat lopullisesti varmistuneet ja ne on kirjattu tuloslaskelmaan.

Vieras pääoma jaetaan taseessa joukkovelkakirjalainoihin, vaihtovelkakirjalainoihin, lainoihin rahoituslaitoksilta, eläkelainoihin, saatuihin ennakoihin, ostovelkoihin, rahoitusvelkselivelkoihin, velkoihin konserniyrityksille ja omistusyhteisyrityksille, muihin velkoihin sekä siirtovelkoihin. (Tomperi 2010, 161) Velat jaetaan, saman lailla kuin saamiset, lyhyt- ja pitkäaikaisiin velkoihin. Velka on pitkäaikainen, jos se tai sen osa erääntyy maksettavaksi yli vuoden kuluttua tilinpäätöspäivästä. (KPL 4 luku 7§, KPA 1 luku 6§) Muihin velkoihin sisältyvät muun muassa ennakonpidätysvelat, sosiaaliturvamaksuvelat ja arvonnalisäverovelat. (Tomperi 2010, 162)

3 TILINPÄÄTÖSANALYYSI

3.1 Yrityksen taloudellisen toiminnan analysointi

Yrityksen taloudellisen toiminnan analysoinnissa on kolme päätekijää:

- yrityksen liiketoiminnan ymmärtäminen
- tilinpäätöslaskelmainformaation analysointi
- tunnuslukuanalyysi. (Seppänen 2011, 95-96)

Jotta yrityksen liiketoimintaa pystytään analysoimaan, täytyy ottaa huomioon yrityksen toimiala, kilpailustrategia sekä elinkaaren vaikutus taloudelliseen suoritukseen. Yritysten kustannus- ja taserakenne sekä kasvun ja kannattavuuden tasot ovat erilaisia eri toimialoilla. Esim. teollisuuden aloilla kiinteät kustannukset ovat suurempia kuin palvelualoilla. Kilpalu on myös erilaista esim. teollisuudessa kuin vähittäiskaupassa, jossa voittomarginaalit ovat kovan kilpailun vuoksi yleensä alhaiset.

Yritysten kilpailustrategioista voidaan erottaa kaksi yleisintä strategiaa: erilaistaminen ja kustannusjohtajuus. Erilaistamista käyttävät yritykset panostavat erityisesti mm. markkinointiin ja tuotekehitykseen, mikä tarkoittaa suuria investointeja. Tällöin yrityksen voittomarginaali voi kasvaa. Kustannusjohtajuusstrategiaa käyttävät yritykset pyrkivät tuottamaan hyödykkeitä mahdollisimman kustannustehokkaasti suurilla volyyymeillä. Tällöin voittomarginaali on pienempi kuin erilaistamisstrategiaa käyttävällä yrityksellä.

Elinkaarensa alkuvaiheessa olevien yritysten täytyy yleensä tehdä investointeja ja kehittää liiketoimintaansa eikä liikevaihto ole vielä kasvanut täyteen potentiaaliinsa. Jo vakiintuneiden yritysten liikevaihdon kasvu on hitaampaa ja ne ovat kannattavimpia.

Tilinpäätöslaskelmainformaation analysoinnissa keskitytään tuloslaskelman, taseen sekä rahoituslaskelman merkittävimpien erien analysointiin. Tuloslaskelman analysointi keskittyy yleensä yrityksen liikevaihdon, liike-tuloksen ja tilikauden voiton analysointiin. Taseinformaatiosta saadaan tärkeää tietoa yrityksen käyttämistä resursseista (vastaavaa), joiden avulla yritys luo liikevaihtoa ja myyntituloja sekä yrityksen rahoitusrakenteesta (vastattavaa). Rahavirtalaskelmasta selviää yrityksen rahavirtojen lähteet ja se, että mihin nämä rahavirrat on käytetty. Rahavirtalaskelmasta on kerrottu tarkemmin luvussa 3.6.

Tunnuslukuanalyysi pohjautuu tilinpäätösinformaation, mutta se antaa paremmat mahdollisuudet yritysten keskinäiseen vertailuun sekä auttaa usein helpommin havaitsemaan tarkasteltavan yrityksen vahvuudet, heikkoudet sekä kehityssuunnat. Usein on mielekästä verrata yrityksen tunnuslukuja saman toimialan sisällä, mutta joitain lukuja voidaan verrata myös laajemmassa mittakaavassa.

Tunnuslukuanalyysi voidaan jakaa kasvun, kannattavuuden ja rahoituksellisen vahvuuden analysointiin. Analysoimalla kasvua voidaan määrittää, mihin suuntaan yritys on menossa ja miten mahdolliset liikevaihdon ja kulujen vaihtelut vaikuttavat liiketoiminnan jatkuvuuteen. Kasvua mittaavista tunnusluvuista on kerrottu luvuissa 4.1.2 ja 4.4.1.

Yrityksen kannattavuuden kannalta tärkeimmät tekijät ovat voittomarginaalit ja investointien käytön tehokkuus ja näihin tekijöihin kannattavuuden analysointi perustuu. Yrityksen suhteellinen kannattavuus esim. toimialaan verrattuna johtuu yrityksen kyvystä tehdä jokin asia tehokkaammin kuin muut. Tällainen etu voi syntyä mm. kustannustehokkuudesta, hinnoittelusta, investointien tehokkaasta käytöstä tai myynnin tehokkuudesta. Kannattavuuden tunnusluvuista on kerrottu luvussa 4.1.

Rahoituksellisen vahvuuden analysointi voidaan jakaa kolmeen osaan: pääomarakenne, luottojen hoitokate ja likviditeetti eli maksuvalmius. Pääomarakenteen analysoinnilla pyritään selvittämään mm. yritykseen sijoitetun vieraan pääoman ja oman pääoman suhdetta kokonaispääomaan. Luottojen hoitokatteella mitataan yrityksen kykyä selviytyä vieraan pääomaan maksuistaan liiketoiminnasta saadulla kassavirralla. Tutkimalla yrityksen maksuvalmiutta pyritään selvittämään, kuinka yrityksen lyhytaikaiset varat riittävät kattamaan lyhytaikaisen vieraan pääoman. (Seppänen 2011, 96-116) Pääomarakenteen tunnusluvuista on kerrottu luvussa 4.3 ja maksuvalmiuden tunnusluvuista luvussa 4.2.

3.2 Tilinpäätösanalyysin käyttäjät

Tilinpäätösanalyysi tuottaa tietoa, joka on tärkeää monille yrityksen sidosryhmille. Vaikka kaikkien sidosryhmien tavoitteena on saada mahdollisimman kokonaisvaltainen kuva yrityksen taloudellisesta tilanteesta, vaihtelevat ryhmien painopisteet eri lailla sen mukaan, mikä on sidosryhmän suhde yritykseen. Esimerkiksi verottaja on kiinnostunut yrityksen tilikauden tuloksesta, koska sen mukaan yritys maksaa veronsa ja yrityksen tavaramitoittajia kiinnostaa yrityksen maksukyky, koska he haluavat tietää, että onko yhteistyö yrityksen kanssa kannattavaa jatkossa. (Kallunki & Kytönen 2007, 17-18)

Sijoittajat eli yritykseen varojaan sijoittaneet ovat keskeinen tilinpäätösanalyysin käyttäjäryhmä. Yrityksillä ei ole velvollisuutta maksaa oman pääoman sijoittajille kiinteää korvausta sijoitetulle pääomalle. Yritys maksaa oman pääoman sijoittajille osinkoa, minkä suuruus määräytyy yrityksen tilikauden tuloksen perusteella. Tästä syystä erityisesti osakkeenomistajat hyödyntävät tilinpäätösinformaatiota arvioidessaan yrityksen taloudellista tilannetta. (Kallunki & Kytönen 2007, 18)

Vieraan pääoman sijoittajat, eli pankit ja yrityksen liikkeelle laskemia joukkovelkakirjalainoja merkitsevät sijoittajat, ovat kiinnostuneita hieman erilaisista tilinpäätösanalyysin asioista kuin osakkeenomistajat tai verottaja. Vieraan pääoman sijoittajat ovat erityisen kiinnostuneita yrityksen vakavaraisuudesta kertovasta informaatiosta. Kannattavuus vaikuttaa pitkällä

aikavälillä myös vakavaraisuuteen, joten sekin kiinnostaa vieraan pääoman sijoittajia. (Kallunki & Kytönen 2007, 19)

Yrityksen tavarantoimittajat antavat yritykselle yleensä maksuaikaa myydessään sille hyödykkeitä. Nämä ostovelat ovat lyhytaikaista vierasta pääomaa. Tavarantoimittajia kiinnostaa siksi samanlainen informaatio kuin vieraan pääoman sijoittajia. Vakavaraisuuden lisäksi tavarantoimittajaa kiinnostaa myös yrityksen maksukyky.

Yrityksen asiakkaat ja kilpailijat voivat hyötyä tilinpäätösanalyysin tuottamasta informaatiosta. Asiakkaat eivät tarvitse niin paljon informaatiota, koska normaalissa tilanteessa he voivat helposti vaihtaa toimittajaa, jos yritys ei pysty huolehtimaan hyödykkeidensä toimittamisesta. Kuitenkin tilanteessa, missä asiakkaan ja toimittajan suhde on hyvin pitkäaikainen ja sitoutumista vaativa, esim. atk-järjestelmän toimitus, tarvitsee asiakas enemmän tietoa tilinpäätösanalyysistä, koska toimittajan vaihtaminen voi olla hankalaa ja kallista. Kilpailijat voivat käyttää tilinpäätösanalyysin informaatiota laajalti. Tästä on heille hyötyä esim. silloin kun he laativat omaa strategiaansa. (Kallunki & Kytönen 2007, 20)

3.3 Tilinpäätösanalyysin oikaisutoimenpiteet

Yritysten täytyy tehdä erilaisia oikaisukirjauksia, jotta tilinpäätökset olisivat vertailukelpoisia keskenään. Tuloslaskelman tavoitteena on antaa yrityksen toiminnan volyymin ja kannattavuudesta mahdollisimman oikea kuva. Kirjanpitoasetuksen mukaisessa tuloslaskelmassa ei ole mukana myynti- eikä käyttökate. Käyttökate on mukana oikaistussa tuloslaskelmassa. (Yritystutkimus 2011, 17) Taseen oikaisujen tavoitteena on saada yrityksen taloudellisesta tilanteesta mahdollisimman oikea kuva tilinpäätöshetkellä. (Yritystutkimus 2011, 31)

3.4 Oikaistu tuloslaskelma

Liikevaihtoon kirjataan varsinaisesta liiketoiminnasta saadut tuotot. Annetut alennukset, arvonnisäverot sekä muut välittömästi myynnin määrästä riippuvat verot vähennetään liikevaihdosta, koska ne eivät ole yritykselle tuloa. (Yritystutkimus 2011, 17) Liikevaihtoa oikaistaessa on tärkeää pitää mielessä se, että onko tulo ansaittu. Esim. pitkäaikaisten palvelusopimusten tuottoja ei saa kirjata liian aikaisin. (Salmi 2006, 132)

Joillekin yrityksille valmistus omaan käyttöön voi muodostaa merkittävän osan koko liiketoiminnan laajuudesta. Yritykset voivat kirjata nämä kulut tuloslaskelmaan vain kulujensa vähennyksenä sekä taseeseen pysyviin vastaaviin. Tuloslaskelmaa voi oikaista siten, että tuodaan valmistus omaan käyttöön omaksi eräkseen tuloslaskelmaan. Tällöin täytyy nämä kulut tuoda takaisin myös kuluihin. Tilinpäätöksen lisätiedoissa on yleensä kerrottu tarkemmin valmistuksesta omaan käyttöön. (Salmi 2006, 132)

Liiketoiminnan muissa tuotoissa voi olla hyvinkin erilaisia tuottoja. Näistä eliminoidaan olennaiset ja kertaluonteiset erät, kuten merkittävät pysyvien

vastaavien myyntivoitot, jotka on tarkoitettu pysyvään omistukseen. Liiketoiminnan muihin tuottoihin jätetään vain sellaiset tuotot, jotka ovat säännöllisiä ja eivät johdu varsinaisesta liiketoiminnasta. Esim. saadut tuotekehitys- ja tutkimusavustukset ovat säännöllisiä tuloja, koska niitä vastaavat kulut ovat tuloslaskelmassa kuluina. Liiketoiminnan muut tuotot on eritelty liitetiedoissa. (Yritystutkimus 2011, 18)

Varaston muutoksella pyritään tuloslaskelmassa tuomaan aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostot liikevaihtoa vastaaviksi. Jotta tilikaudet olisivat vertailukelpoisia, täytyy varaston laskentaperiaatteen pysyä ennallaan. Laskentaperiaatteen muutos saattaa vaikuttaa kannattavuuden heikkenemiseen. (Salmi 2006, 132-133)

Ulkopuoliset palvelut ovat liiketoimintaan suoraan liittyviä kuluja, joihin sisältyvät mm. alihankinta, suunnittelu, huolto ja konsultointi. (Yritystutkimus 2011, 19) Jos nämä kulut ovat lyhyellä aikavälillä kasvaneet merkittävästi, voi syynä olla palveluiden ulkoistus. Kuluerän kasvu ei siis tässä tapauksessa johdu liiketoiminnan volyymin kasvusta, vaan toiminnan rakenteellisesta muutoksesta. (Salmi 2006, 133)

Henkilöstökulut saattavat olla hyvin pieniä, erityisesti pienissä omistajayhteisöissä yrityksissä. Tämä ei välttämättä johdu siitä, että yrityksissä ei maksettaisi palkkaa, vaan siitä että tulo maksetaan toisessa muodossa. Yksityisliikkeen omistaja ei edes voi nostaa palkkaa. Muidenkin yritysmuotojen omistajien on usein verotuksellisesti järkevämpää nostaa tulonsa esim. osinkoina tai yksityisnostoina. Yrityksen kannattavuutta ei voi kuitenkaan parantaa tekemällä alihintaista tai ilmaista työtä. Tämän takia yrityksessä täysipäiväisesti töitä tekevällä on laskettava samanlainen palkka kuin mitä hän saisi palkkatyöstä samalla alalla. Minimibruttotulona voidaan pitää 20 000 euroa. Palkkakorjauksissa täytyy kuitenkin ottaa huomioon mm. se, että monet omistajat nauttivat merkittävästä luontaiseduista, kuten autosta, asunnosta tai terveydenhuollosta. Kaikki eläkevastuut on myös katettava tulosvaikutteisesti. (Salmi 2006, 133) Muut vapaaehtoiset henkilöstökulut eivät kuulu henkilöstökuluihin, vaan ne ovat liiketoiminnan muita kuluja. (Yritystutkimus 2011, 19)

Liiketoiminnan muihin kuluihin kirjataan kaikki sellaiset liiketoiminnasta aiheutuvat kulut, joita ei ole kirjattu aiemmin mainittuihin eriin. (Yritystutkimus 2011, 21) Näistä kuluista täytyy eliminoida olennaiset ja kerta-luonteiset erät. Tilinpäätöksen liitetiedoissa on eritelty liiketoiminnan muiden kulujen sisältö. (Salmi 2006, 133-134)

Käyttökate kertoo tuloslaskelman jäämän lyhytvaikutteisten menojen jälkeen. Lyhytvaikutteiset menot ovat sellaisia menoja, joita vastaavat tuotot on tilikauden aikana ansaittu. Taseen koko ei vaikuta käyttökatteeseen, koska siinä ei ole mukana mitään taseesta riippuvia eriä, kuten poistoja, rahoituseriä tai veroja. Käyttökate saadaan lisäämällä liikevoittoon poistot ja arvonalentumiset. (Salmi 2006, 134)

Poistot täytyy tehdä poistosuunnitelman mukaan. Laskennassa käytetään elinkeinoverolain sallimia maksimipoistoja suunnitelman mukaisten pois-

tojen perusteena, jos tehdyt poistot eivät ole suhteessa vastaavien määrään ja laatuun ja jos poistoajat ylittävät selvästi normaalin käytännön. (Salmi 2006, 134) Suunnitelman mukaiset poistot lasketaan kuukausitarkkuudella omaisuuden käyttöajalta, joten poikkeamat tilikauden pituudessa eivät aiheuta poistojen oikaisutarvetta. Saadut investointiavustukset vähentävät omaisuuden hankintahintaa, joten poistot tehdään investointiavustuksella vähennetystä omaisuuden hankintahinnasta. (Yritystutkimus 2011, 22)

Arvonalentumisiin kirjataan vahinkojen ja muiden poistosuunnitelmasta poikkeavien tapahtumien aiheuttamat omaisuuden arvonalentumiset. (Salmi 2006, 134)

Oikaistu liikevoitto, eli liiketulos, on liiketoiminnan kannattavuuden perusta. Käyttökate voi olla joskus parempi arvo yrityksiä keskenään vertailtaessa, koska yritykset voivat rahoittaa investointinsa eri lailla; toisten yritysten investoinnit ovat taseessa ja toisten investoinnit voi olla rahoitettu leasing-sopimuksin. Liiketulos on kuitenkin laajemmalti käytetty. Liiketuloksen laskentaperusteiden muutos saattaa aiheuttaa sen, että yritykset ja tilikaudet eivät ole enää vertailukelpoisia keskenään. Tilinpäätöksen liitetiedoissa ilmoitetaan näiden laskentaperusteiden muutosten eurovaikutus. (Salmi 2006, 134-135)

Virallisessa tuloslaskelmassa kurssieroja ei merkitä, paitsi jos ne ovat suuruudeltaan merkittäviä. (Yritystutkimus 2011, 25) Virallisessa tuloslaskelmassa kurssivoitot voidaan kirjata rahoitustuottojen kohtaan ja kurssitappiot rahoituskulujen kohtaan. Kurssitappioita ei voida aktivoida taseeseen, vaan ne on esitettävä tulosvaikutteisesti tuloslaskelmassa. Realisointumattomat kurssivoitot merkitään siirtovelkoihin. (Salmi 2006, 135)

Tuloslaskelmaan kirjatut satunnaiset erät eliminoidaan, koska oikaistun tuloslaskelman tavoitteena on esittää säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan tulos. Satunnaisia kuluja kannattaa kuitenkin tutkia tarkasti, koska niihin voi olla kirjattu sellaisia kuluja, jotka eivät ole satunnaisia. Tällaisia kuluja ovat mm. liikearvojen arvonalentumiset, jotka johtuvat yleensä johdon liian positiivisesta arviosta ostetun yrityksen tulevaisuuden näkymistä. (Salmi 2006, 135)

Oikaistusta tuloslaskelmasta eliminoidaan poistoeron muutos ja vapaaehtoisten varausten muutos, koska ne eivät suoraan liity liiketoiminnan kannattavuuteen. Pakollisia varauksia ei oikaista. Tämä johtuu siitä, että ne on merkitty kuluksi niille kuuluviin kohtiin ja oikeille tilikausille. (Salmi 2006, 135)

Aiemmin esitettyjen oikaisujen ja eliminointien jälkeen saadaan yrityksen tulos ennen veroja. Käytännössä tämän tuloksen mukaan yritys joutuu maksamaan veronsa, jos verotettavaa tulosta on syntynyt. (Salmi 2006, 135)

Tilikauden oikaistut verot on saatu eliminoimalla veroista aikaisempien tilikausien liiketoimintaan liittyvät saadut veronpalautukset ja maksetut lisäverot. Näin saadaan pelkästään tilikauden säännöllistä liiketoimintaa

koskevat verot. Oikaistuja eriä koskevat verot täytyy eliminoida siten, että myös niiden verovaikutus eliminoidaan. Esim. jos veronalaisia tuottoja on oikaistu 100 000 euroa, täytyy veroja oikaista 26 000 euroa, jolloin oikaistun vaikutus nettotulokseen on -74 000 euroa. Tilinpäätöksen liitetiedoista löytyy verojen erittely. (Salmi 2006, 135-136)

Oikaistun tuloslaskelman tavoitteena on saada nettotulos, joka ilmaisee säännöllisen ja jatkuvan tilikauden tuloksen. Tämän nettotuloksen on tarkoitus olla havainnollisempi arvo kuvaamaan yrityksen kannattavuutta kuin virallinen tilikauden voitto tai tappio. Tämä nettotulos on aina analyysin laatijan subjektiivinen käsitys liiketoiminnan todellisesta kannattavuudesta ja nettotuloksesta voi olla monia erilaisia käsityksiä. (Salmi 2006, 136)

Mitkään sellaiset erät, mitkä eivät kuulu säännölliseen ja jatkuvaan liiketoimintaan, eivät saa vaikuttaa nettotulokseen. Yrityksen tilikauden virallisen tilinpäätöksen tulos saadaan, kun nettotulokseen lisätään eliminoidut kertaluonteiset ja satunnaiset erät, tilinpäätösjärjestelyt ja vähemmistöosuus. Myös oikaistujen erien verovaikutukset lisätään, jotta saadaan tilikauden voitto tai tappio. Tämä virallinen tulos kertoo yrityksen vaurastumisesta tai köyhtymisestä ja vaikuttaa omaan pääomaan. (Salmi 2006, 136) Oikaistu tuloslaskelma on esitetty liitteessä 3.

3.5 Oikaistu tase

Oikaistun taseen tarkoituksena on eliminoida sellaiset taseen erät, joilla ei ole tulontuottamiskykyä ja lisätä siihen sellaiset olennaiset erät, joita ei ole taseessa. Myös taseessa näkymättömät velat merkitään oikaistuun taseeseen niiden takaisinmaksuajankohdan mukaan. Omaa pääomaa korjataan tarpeen mukaan varojen ja velkojen nettokorjauksilla. (Salmi 2006, 138)

Tasetta on usein paljon vaikeampi oikaista kuin tuloslaskelmaa. Tämä johtuu taseen luonteesta. Varallisuudesta tulevaisuudessa saatavia tuloja on yleensä vaikea arvioida tarkasti. Tilinpäätös ei myöskään tarjoa suoria perusteita taseen oikaisemiselle. Taseeseen on myös mahdollista merkitä varoiksi entistä enemmän sellaisia aineettomia hyödykkeitä, joiden tulontuottamiskyvystä ei ole varmuutta. Tästä syystä yrityksen tase saattaa pahimmillaan koostua sellaisista eristä, joiden tulontuottamiskyky on erittäin epävarma. (Salmi 2006, 141)

3.5.1 Vastaavaa

Perustamis- ja tutkimusmenot on kirjattava vuosikuluiksi eikä niitä voida aktivoida taseeseen. Aikaisemmin aktivoidut perustamis- ja tutkimusmenot poistetaan alkuperäisen suunnitelman mukaan. (Yritystutkimus 2011, 31) Kehittämismenoilla täytyy olla selkeästi havaittavia tuloja kerryttäviä vaikutuksia, jotta niitä ei poistettaisi taseesta. Jos kehittämismenoja oikaistaan, vähennetään oikaisulla omaa pääomaa. (Salmi 2006, 138-139)

Liikearvo syntyy fuusion, yritys- tai liiketoimintakaupan yhteydessä, kun kauppahinta ylittää velattoman omaisuuden arvon (substanssiarvo). Liikearvo täytyy poistaa yleensä viidessä vuodessa tai kerralla, jos se osoittautuu arvottomaksi. Vähennykset tehdään vastaavasti omaan pääomaan. Kaikki muut sellaisiin aineettomiin hyödykkeisiin kirjatut menot, joilla ei tulo-odotuksia, poistetaan ja vähennetään omasta pääomasta. (Salmi 2006, 139) Liikearvoa on sellainen arvo, jota ei voida kohdistaa taseessa aineellisiin hyödykkeisiin. Liikearvo voi olla arvotonta, jos se on syntynyt esim. fuusiossa sulautuneen yhtiön aiempien vuosien tappiosta. (Yritystutkimus 2011, 32)

Aineellisia hyödykkeitä (maa-alueet, rakennukset, koneet ja laitteet) ei yleensä tarvitse oikaista. Taseeseen voi kuitenkin joissain tapauksissa olla merkitty hyödykkeen käypää arvoa selvästi suurempi arvo. Tällainen tieto kirjataan tilinpäätöksen liitetietoihin. Vastaavia oikaistaan yliarvon verran ja vastaavasti vähennetään omaa pääomaa. (Salmi 2006, 139)

Sijoituksia voidaan joutua oikaisemaan, jos niihin on kirjattu konserni- ja omistusyhteyserityksiä, joilla ei käytännössä ole arvoa. Nämä poistetaan vastaavista sekä vastaavasti omasta pääomasta. Muissa osakkeissa voi myös olla piilovarallisuutta. (Salmi 2006, 139)

Saamiset omistajilta ovat luonteeltaan yksityiskäyttöä eikä niitä käytännössä aiota maksaa takaisin. Myös saamisiin konserni- ja omistusyhteyserityksiltä täytyy suhtautua kriittisesti, jos niihin liittyy minkäänlaisia riskejä. Kaikki kirjaukset, millä ei ole tulo-odotuksia, poistetaan. Sama pätee niin pitkä- kuin myös lyhytaikaisiin saamisiin. (Salmi 2006, 139)

Leasingomaisuuteen on kirjattu mm. koneiden ja laitteiden pitkäaikaisia vuokravastuita. Oikaistussa taseessa jäljellä olevat leasingmaksut lisätään taseen vastaavaa puolelle leasingomaisuutena ja leasingvastuina vastattavaa puolelle. (Yritystutkimus 2011, 36)

Vaihto-omaisuuden arvostuksessa täytyy noudattaa varovaisuuden periaatetta. Vaihto-omaisuutta ei yleensä oikaista ilman yrityksestä saatavaa lisätietoa. Vaihto-omaisuuden arvoon merkitään vain muuttuvat kulut, mutta jos kiinteät kulut ovat oleelliset, merkitään myös ne. Tämän laskentaperusteen muutos muuttaa vaihto-omaisuuden arvoa ilman varaston volyymimuutosta sekä tuloslaskelman kuluja. Tilinpäätöksen liitetiedoissa täytyy laskentaperusteen muutos aina perustella eikä tilikauden tuloksen parantaminen ole pätevä syy. (Salmi 2006, 139)

Myynti- ja muilla saamisilla täytyy olla todennäköisiä tulo-odotuksia, jotta ne voidaan ottaa oikaistussa taseessa huomioon. Myös todennäköiset luottotappiot vähennetään saamisista sekä vastaavasti omasta pääomasta. Samoin tehdään myös siirtosaamisiin kirjatuille kurssitappioille. (Salmi 2006, 139)

3.5.2 Vastattavaa

Omaan pääomaan tilikauden voittoa tai tappiota ei korvata oikaistusta tuloslaskelmasta saadulla tuloksella. Tämä johtuu siitä, että virallisen tilinpäätöksen tuloslaskelma sisältää kaikki liiketapahtumat, jotka vaikuttavat myös omaan pääomaan. Oikaistusta tuloslaskelmasta saatu nettotulos sisältää vain säännöllisen ja jatkuvan liiketoiminnan. (Salmi 2006, 139-140)

Pääomalainat voidaan lukea omaksi pääomaksi, jos ne on todellisuudessa sijoitettu yritykseen oman pääoman luonteisena. Maksamaton korko nähdään liitetiedoista ja se huomioidaan velkana. Pääsääntöisesti pääomalainat ovat kuitenkin vierasta pääomaa. (Salmi 2006, 140)

Konsernitaseen vähemmistöosuus kertoo konsernin tytäryhtiöiden ulkopuolisten omistajien osuuden niiden omasta pääomasta. Virallisessa taseessa se erotetaan muusta omasta pääomasta, mutta se luetaan konsernin omaksi pääomaksi ja se on käytettävissä esimerkiksi mahdollisten tappioiden kattamiseen. (Salmi 2006, 140)

Kertyneet tilinpäätösjärjestelyt ovat yritykseen pidätettyä tulosta siltä osin, kun niihin ei liity maksamatta olevia veroja. Kun yhtiöveroa vastaava osuus on vähennetty, loput voidaan siirtää omaan pääomaan. Laskettu yhtiövero lisätään laskennalliseen verovelkaan. (Salmi 2006, 140) Vapaaehtoisten varausten muutos esitetään tuloslaskelmassa. Yleisimpiä vapaaehtoisista varauksista ovat toimintavaraukset. Näistäkin täytyy siirtää yhtiöverokannan mukainen osuus laskennalliseen verovelkaan. (Yritystutkimus 2011, 42)

Pakolliset varaukset luetaan pitkäaikaiseksi korottomaksi vieraaksi pääomaksi, koska niihin liittyy tuleva maksuvelvollisuus. Niillä ei kuitenkaan ole määrättyä eräpäivää. Myös tilinpäätösjärjestelyihin liittyvät maksamattomat verot, eli laskennallinen verovelka, luetaan pitkäaikaiseksi korottomaksi vieraaksi pääomaksi. Pitkäaikaiset joukkolainat, lainat rahoituslaitoksilta ja eläkelainat ovat korollista vierasta pääomaa. (Salmi 2006, 140)

Ennen suoritteen luovuttamista saadut maksut, eli saadut ennakkomaksut, voivat olla pitkä- tai lyhytaikaisia. Jos ne kohdistuvat keskeneräisiin töihin, niitä ei lueta veloiksi joitain tunnuslukuja laskettaessa. Osatuloutusmenetelmää käyttävät yritykset netottavat saadut ennakkomaksunsa tuotoiksi niiltä osin kuin niiden voidaan katsoa vastaavan sopimuksen tuloutettua osaa. (Salmi 2006, 140)

Muut pitkäaikaiset velat, kuten lainat omistajilta, asiakkailta tai toimittajilta, luetaan korollisiin velkoihin. Pitkäaikaisesta vieraasta pääomasta siirretään lyhytaikaiseen vieraaseen pääomaan se osa, joka tulee maksettavaksi seuraavan 12 kuukauden aikana. Varsinkin pienyritykset saattavat herkästi jättää tämän tekemättä tilinpäätöksessään. Korollisuutta ja korottomuutta koskevat samat säännöt kuin vieraan pääoman pitkä- ja lyhytaikaisuutta. (Salmi 2006, 141)

Muiden lyhytaikaisten velkojen ja siirtovelkojen oletetaan olevan korottomia. Konsernin sisäiset velat oletetaan korollisiksi. (Salmi 2006, 141)

Tilinpäätöksen liitetiedoista löytyvät taseen ulkopuoliset vastuut voivat olla todellisuudessa velkaa. Esim. rahoitusleasing-sopimukset ovat yleensä peruuttamattomia ja omistuksesta aiheutuva riski on todellisuudessa vuokralle ottajalla, koska sopimukset ovat pitkäaikaisia. Siksi leasing-kohde tulee lisätä oikaistussa taseessa omaisuudeksi ja tulevat lyhennykset veloiksi. Myös pääomallainalle kertynyt maksamaton korko on velkaa. (Salmi 2006, 141)

3.6 Kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelmasta selviää, kuinka paljon yritykseen on tullut tilikauden aikana rahaa ja kuinka paljon sitä on käytetty. Laskelmassa tarkastellaan rahoituksen riittävyyttä menojen etuoikeusjärjestyksessä. Tuloilla ajatellaan katettavan ensin varsinaisen liiketoiminnan menot, sitten rahoituskulut ja verot ja sen jälkeen investoinnit, lainojen lyhennykset ja voitonjako. (Yritystutkimus 2011, 52)

Kassavirtalaskelma osoittaa, miten myynnistä saadut tuotot ovat riittäneet menojen kattamiseen ja missä määrin rahoitus on hoidettu vieraalla ja omalla pääomalla. Laskelma laaditaan oikaistun tuloslaskelman, virallisen taseen ja liitetietojen perusteella. Oikaistua tasetta ei voida käyttää, koska tilinpäätösanalyysissä tehdyt oikaisut eivät vaikuta kassavirtaan. (Yritystutkimus 2011, 52)

3.7 Trendianalyysi

Trendianalyysiä käytetään yrityksen eri tilikausien keskinäiseen vertailuun. Ensimmäinen tarkasteltava vuosi on perusvuosi, jonka arvo on sata. Muita vuosia verrataan tähän. Taseen ja tuloslaskelman erien muutosta on helppo seurata trendianalyysin avulla. (Niskanen & Niskanen 2003, 96-97)

Prosenttilukumuotoien tilinpäätöksen tarkoituksena on selvittää tilinpäätöserien suhde vertailukohteeseensa. Tuloslaskelmassa vertailukohteena on liikevaihto ja taseessa taseen loppusumma. Prosenttilukumuotoisesta taseesta selviää yrityksen omaisuus- ja rahoitusrakenne. Prosenttilukumuotoinen tuloslaskelma kertoo yrityksen kulurakenteesta. (Niskanen & Niskanen 2003, 87-97)

4 ANALYSOITAVAT TUNNUSLUVUT

Tunnusluvut ovat mittareita, jotka lasketaan tilinpäätöksestä, ja jotka on luotu mittaamaan yrityksen taloudellista suorituskkyä. Tunnusluvut jaetaan perinteisesti kolmeen eri ryhmään: kannattavuuden, maksuvalmiuden ja vakavaraisuuden tunnuslukuihin. (Niskanen & Niskanen 2003, 110)

Yleensä tunnusluvut esitetään suhdelukumuotoisina, jolloin yksi tilinpäätöksen erä suhteutetaan toiseen erään, kuten liikevaihtoon tai taseen loppusummaan. Tämä mahdollistaa vertailun eri vuosien ja yritysten välillä. Usein eri toimialojen välillä voi kuitenkin olla suuriakin eroja eri tunnuslukujen välillä, joten vertailua tehdään yleensä lähinnä yrityksen toimialan sisällä. (Niskanen & Niskanen 2003, 111-112)

4.1 Kannattavuus

Kannattavuus kuvaa liiketoiminnan taloudellista tulosta, ja se on jatkuvan liiketoiminnan edellytys. Sitä voidaan mitata absoluuttisesti tai suhteellisesti. Virallisen tilinpäätöksen tuloslaskelma kuvaa yrityksen tilikautta tuottojen ja kulujen erotuksena eli voittona tai tappiona. Tämä tulos on absoluuttisen kannattavuuden mittari. Suhteellista kannattavuutta mitataan vertaamalla voittoa yritykseen sijoitettuun pääomaan. (Yritystutkimus 2011, 60)

4.1.1 Käyttökateprosentti

Käyttökate ei esitetä virallisessa tuloslaskelmassa. Oikaistussa tuloslaskelmassa käyttökate on saatu lisäämällä liiketulokseen poistot ja arvonalennukset, jotka esitetään virallisessa tuloslaskelmassa ennen sitä. (Yritystutkimus 2011, 60)

Käyttökateprosentin avulla selvitetään yrityksen tulos ennen poistoja ja rahoituseriä. Käyttökateprosenttia ei kannata verrata muun kuin saman toimialan yritysten kesken. Toimialan sisälläkin vertailua hankaloittaa se, että yritykset joko omistavat tuotantovälineensä tai vuokraavat niitä, joko kokonaan tai osittain. Jos yritys omistaa tuotantovälineensä, näkyvät siitä syntyvät kulut poistoina ja rahoituskuluina käyttökateen jälkeen. Jos yritys taas vuokraa tuotantovälineensä, sisältyvät vuokratulot liiketoiminnan muihin kuluihin, jotka esitetään ennen käyttökateä. (Yritystutkimus 2011, 61)

$$\text{Käyttökate-\%} = \frac{\text{Käyttökate}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

Käyttökateprosentille ei voida esittää yleispäteviä tavoitearvoja. Käyttökateprosenttia vertailtaessa on otettava toimialan lisäksi huomioon myös aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden poistovaatimukset ja vieraan pääoman rahoituskulujen määrä. (Yritystutkimus 2011, 61)

Yritystutkimus ry:n (2011, 61) antamat ohjeet eri toimialoille ovat:

- teollisuus	5-20 %
- kauppa	2-10 %
- palvelu	5-15 %

4.1.2 Nettotulosprosentti

Jotta voidaan laskea oikaistun tilinpäätöksen arvoista nettotulosprosentti, täytyy ensin selvittää nettotulos. Nettotulos saadaan lisäämällä liikeluokseen tuloslaskelman rahoitustuotot ja vähentämällä rahoituskulut ja verot. Nettotuloksen tulee olla positiivinen, jotta yrityksen toimintaa voidaan pitää kannattavana. (Yritystutkimus 2011, 62)

$$\text{Nettotulos} = \text{Liiketulos} + \text{rahoitustuotot} - \text{rahoituskulut} - \text{verot}$$

$$\text{Nettotulos-\%} = \frac{\text{Nettotulos}}{\text{Liiketoiminnan tuotot yhteensä}} \times 100$$

4.1.3 Sijoitetun pääoman tuottoprosentti (ROI)

Sijoitetun pääoman tuottoprosentti mittaa suhteellista kannattavuutta eli sitä tuottoa, joka on saatu sijoitetulle pääomalle, josta on tarkoitus saada korkoja tai muuta tuottoa. Eri yritysten vertailtavuutta heikentää se, että vieraasta pääomasta ei välttämättä löydy riittävästi tietoa, jotta se pystyttäisiin luotettavasti jakamaan korottomaan ja korolliseen eli tuottoa vaativaan pääomaan. Lisäksi suuret investoinnit ja arvonnkorotukset tuottavat ongelmia tunnusluvun kehityksen arvioinnissa. Tunnusluvun arvoa voidaan pitää välttävänä, kun se on vähintään yrityksen korollisesta vieraasta pääomasta maksaman keskimääräisen rahoituskuluprosentin suuruinen. (Yritystutkimus 2011, 65)

Jotta sijoitetun pääoman tuottoprosentti voidaan laskea, täytyy ensin laskea yrityksen sijoitettu pääoma sekä sijoitettu korollinen vieras pääoma. Sijoitettu pääoma lasketaan tilikauden alun ja lopun keskiarvona. (Yritystutkimus 2011, 65)

Yritystutkimus ry:n antamat laskentakaavat sijoitetulle pääomalle ja sijoitetulle korolliselle vieraalle pääomalle ovat:

$$\text{Sijoitettu pääoma} = \text{Oikaistu oma pääoma} + \text{sijoitettu korollinen vieras pääoma}$$

$$\begin{aligned} &+ \text{Pääomalainat} \\ &+ \text{Lainat rahoituslaitoksilta} \\ &+ \text{Eläkelainat} \\ &+ \text{Sisäiset velat (pitkäaikainen)} \\ &+ \text{Muut pitkäaikaiset velat} \\ &+ \text{Korolliset lyhytaikaiset velat} \\ &+ \text{Muut sisäiset korolliset lyhytaikaiset velat} \\ &= \text{Sijoitettu korollinen vieras pääoma} \end{aligned}$$

$$\text{Sijoitetun pääoman tuotto-\%} = \frac{\text{Nettotulos} + \text{rahoituskulut} + \text{verot (12 kk)}}{\text{Sijoitettu pääoma keskimäärin tilikaudella}} \times 100$$

4.2 Maksuvalmius

Maksuvalmius eli likviditeetti tarkoittaa yrityksen kykyä hoitaa kaikki maksunsa ajallaan ja mahdollisimman edullisella tavalla. Maksuvalmiuden ollessa kunnossa yritys pystyy hyödyntämään kassa-alennuksia eikä sen tarvitse hyödyntää esim. sekkitililimiittään. Erääntyneet maksut, maksetut viivästyskorot ja kalliin lisärahoituksen käyttö kertovat maksukyvyyn heikoudesta. (Yritystutkimus 2011, 71)

Maksuvalmius voi olla dynaamista sekä staattista. Dynaaminen maksuvalmius kertoo tulo-rahoituksen riittävydestä maksuvelvoitteiden hoitamiseen tilikauden aikana. Kassavirtalaskelman avulla voidaan tarkastella yrityksen dynaamista maksuvalmiutta. Maksuvalmiutta voidaan mitata myös tietyllä hetkellä, kuten tilinpäätöshetkellä, jolloin verrataan nopeasti rahaksi muutettavan omaisuuden suhdetta lyhytaikaisiin velkoihin. Tätä näkökulmaa kutsutaan staattiseksi maksuvalmiudeksi. Tässä analyysissä mukana olevat Quick ratio ja Current ratio kuuluvat staattista maksuvalmiutta mittaaviin tunnuslukuihin. (Yritystutkimus 2011, 71)

4.2.1 Quick ratio

Quick ratio mittaa yrityksen kykyä selviytyä lyhytaikaisista veloistaan pelkällä rahoitusomaisuudellaan. Rahoitusomaisuuteen saattaa sisältyä vahvistetuista tappioista johtuvia laskennallisia verosaamisia, jotka vähennetään tunnuslukua laskettaessa. (Yritystutkimus 2011, 71)

$$\text{Quick ratio} = \frac{\text{Rahoitusomaisuus} - \text{osatuloutuksen saamiset}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma} - \text{lyhytaikaiset saadut ennakot}}$$

Saaduilla ennakoilla tarkoitetaan keskeneräiseen työhön tai projektiin liittyviä lyhytaikaisia ennakoita.

Yritystutkimus ry (2011, 71) on antanut Quick ratiolle ohjearvot:

- yli 1 hyvä
- 0,5–1 tyydyttävä
- alle 0,5 heikko

4.2.2 Current ratio

Current ratiota laskettaessa tarkasteluajanjakso on jonkin verran pidempi kuin Quick ration. Ajatuksena on, että myös vaihto-omaisuus voitaisiin tarvittaessa realisoida lyhytaikaisten velkojen kattamiseen. Vaihto-omaisuuden arvioimiseen liittyvä epävarmuus on hyvä ottaa huomioon

tunnuslukua tulkittaessa. Laskennallisia verosaamisia käsitellään samalla kuin Quick ration kohdalla. (Yritystutkimus 2011, 71-72)

$$\text{Current ratio} = \frac{\text{Vaihto-omaisuus} + \text{rahoitusomaisuus}}{\text{Lyhytaikainen vieras pääoma}}$$

Yritystutkimus ry:n (2011, 72) ohjeavot Current ratiolle ovat:

- yli 2 hyvä
- 1–2 tyydyttävä
- alle 1 heikko

4.2.3 Myyntisaamisten kiertoaika

Myyntisaamisten kiertoaika kertoo, kuinka pitkään myyntitulot ovat saamisina ennen kuin niistä saadaan suoritus. Myyntisaamisiin sisältyy myös sellaisia eriä, jotka eivät ole liikevaihtoa. Tällaisia eriä ovat mm. arvonsävero, valmistevero, kuljetukset ja omaisuuden myyntitulot. Pelkästään myyntitulojen perusteella määritetyt kiertoajat ovat jonkin verran lyhyempiä kuin tunnusluvun mukaiset. Jos liikevaihtoon sisältyy osatuloutusta, näyttää myyntisaamisten kiertoaika todellista kiertoaikaa lyhyemmältä. (Yritystutkimus 2011, 69)

$$\text{Myyntisaamisten kiertoaika, pv} = \frac{365 \times (\text{Myyntisaamiset} + \text{sisäiset myyntisaamiset})}{\text{Liikevaihto (12 kk)}}$$

4.2.4 Ostovelkojen kiertoaika

Ostovelkojen kiertoaika kertoo, kuinka kauan yritys on keskimäärin käyttänyt ostovelkojensa maksuun. Ostovelkoihin sisältyvät liiketoiminnan muista menoista ja investointimenoista johtuvat laskut pidentävät kiertoaika. (Yritystutkimus 2011, 69)

$$\text{Ostovelkojen kiertoaika, pv} = \frac{365 \times (\text{Ostovelat} + \text{sisäiset ostovelat})}{\text{Ostot} + \text{ulkopuoliset palvelut (12 kk)}}$$

4.3 Vakavaraisuus

Vakavaraisuus kertoo yrityksen kyvystä suoriutua kaikista sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä. Yleensä vakavaraisuuden tunnusluvut kuvaavat yrityksen pääomarakennetta eli oman ja vieraan pääoman suhdetta. Yritystä voidaan pitää vakavaraisena, kun sillä on omaa pääomaa niin paljon, että vieraan pääoman ehtoisestä rahoituksesta syntyvät korkomaksut pystytään pitkällä aikavälillä kattamaan myös huonoina aikoina, niin ettei se vaikuta varsinaiseen liiketoimintaan. (Niskanen & Niskanen 2003, 130)

Vakavaraisuuden tunnuslukujen arviointi ei ole aina helppoa. Esim. velkaantumisella voi olla yritykselle myös erinäisiä etuja. Vieraan pääoman tuottovaatimukset ovat pienemmät ja korkojen verovähennyskelpoisuus vähentää niitä entisestään. Yritykset tavoittelevat hallittua velkaantuneisuutta, koska se aiheuttaa velkaantumisen vipuvaikutuksen, jonka ansiosta

yrityksen odotettu osakekohtainen tuotto kasvaa velkaantumisasteen kasvassa. Velkaantumisen myötä kasvavat kuitenkin myös riskit. (Niskanen & Niskanen 2003, 130)

4.3.1 Käyttöpääomaprosentti

Jotta voidaan laskea käyttöpääomaprosentti, on ensin selvitettävä käyttöpääoma. Käyttöpääoma kertoo yrityksen juoksevaan liiketoimintaan sitoutuvan rahoituksen määrän. Käyttöpääoman tarve katetaan vieraalla tai omalla pääomalla, joka on lyhytaikaista tai pitkäaikaista. (Yritystutkimus 2011, 68)

+	Vaihto-omaisuus
+	Myyntisaamiset
+	Sisäiset myyntisaamiset
+	Osatuloutuksen saamiset
-	Ostovelat
-	Sisäiset ostovelat
-	Saadut ennakot
=	Käyttöpääoma

Käyttöpääomaa verrataan liikevaihtoon, koska sen erät ovat riippuvaisia liikevaihdosta. Käyttöpääoman suhde riippuu pitkälti toimialasta eikä sille ole yleispäteviä ohjearvoja. Käyttöpääomaprosentti on hyödyllinen tunnusluku, kun pyritään esim. ennustamaan tietyn projektin tai laajentamisen rahoitustarpeita. (Yritystutkimus 2011, 69)

$$\text{Käyttöpääoma-\%} = \frac{\text{Käyttöpääoma}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

4.3.2 Omavaraisuusaste prosentti

Omavaraisuusastetta käytetään yrityksen vakavaraisuuden, tappionsietokyvyn ja kyvyn selviytyä sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä mittaamiseen. Henkilöyhtiön tapauksessa, jossa omistaja on pitkälti vastuussa yrityksen toiminnasta ja veloista, ei omavaraisuusasteen arvioiminen välttämättä pelkästään riitä, vaan huomioon täytyy ottaa myös henkilökohtaisessa vastuussa olevien omistajien yksityiset varat ja velat. (Yritystutkimus 2011, 66)

$$\text{Omavaraisuusaste-\%} = \frac{\text{Oikaistu oma pääoma}}{\text{Oikaistun taseen loppusumma – saadut ennakot}} \times 100$$

Yritystutkimus ry (2011, 67) on antanut ohjearvot omavaraisuusasteelle:

- yli 40 % hyvä
- 20–40 % tyydyttävä
- alle 20 % heikko

4.3.3 Velkaprosentti

Velkaprosentti kuvaa yrityksen velkoja suhteessa liikevaihtoon. Korkea suhteellinen velkaantuneisuus edellyttää yritykseltä vastaavasti myös hyvää liike tulosta, jotta vieraan pääoman velvoitteista voidaan selvittää. Velkaprosenttia voidaan luotettavasti verrata vain saman toimialan yritysten kesken. (Yritystutkimus 2011, 67)

$$\text{Velka-\%} = \frac{\text{Oikaistun taseen velat} - \text{saadut ennakot}}{\text{Liikevaihto (12 kk)}} \times 100$$

Tuotannollisten yritysten ohjearvot tunnusluvulle ovat Yritystutkimus ry:n mukaan:

- alle 40 % hyvä
- 40–80 % tyydyttävä
- yli 80 % heikko

4.4 Muut tunnusluvut

Tutkimukseen on otettu edellä mainittujen tunnuslukujen lisäksi mukaan kaksi muutakin tunnuslukua, jotka auttavat saamaan paremman kuvan yrityksen toiminnasta. Ne helpottavat myös vertailua yrityksen toimialan sisällä, kun lukuja verrataan saman toimialan yritysten vastaaviin lukuihin.

4.4.1 Liikevaihdon muutosprosentti

Liikevaihtoa käytetään yleensä liiketoiminnan volyymin mittarina. Sen muutoksella kuvataan useimmiten toiminnan laajentumista tai supistumista. Liikevaihdon muutosprosenttia on tulkittava suhteessa inflaatiokehitykseen. (Yritystutkimus 2011, 75)

$$\text{Liikevaihdon muutos-\%} = \frac{\text{Liikevaihdon muutos (12 kk)}}{\text{Liikevaihto edellisellä tilikaudella (12 kk)}} \times 100$$

4.4.2 Liikevaihto henkilöä kohden

Yrityksen henkilöstön tehokkuutta voidaan arvioida suhteuttamalla liikevaihto henkilöstön määrään. Vertailua eri yritysten kesken hankaloittaa mm. se, että jotkut yritykset ovat ulkoistaneet osan palveluistaan. Keskimääräisiä henkilöstömääriä ei myöskään lasketa aina saman lailla, vaan joissain yrityksissä tässä luvussa voi olla mukana mm. lomautetut työntekijät.

$$\text{Liikevaihto/Henkilö} = \frac{\text{Liikevaihto (12 kk)}}{\text{Henkilöstö keskimäärin}}$$

5 YRITYKSEN TILINPÄÄTÖSANALYYSI

Case-yrityksen toimiala on sähkö- ja teleurakointi. Yritys on toimialatilastojen vertailussa luokiteltu osioon 43210 Sähköasennus. Yrityksen taloudellisia lukuja on verrattu Finnveralta saatuihin toimialan muihin vastaaviin lukuihin. Finnveran lukuja on käytetty vertailulukuina, koska esim. Tilastokeskuksen vastaavissa tilastoissa ei ole laskettu kaikkia niitä tunnuslukuja, mitä työhön on haluttu sisällyttää, vaikkakin Tilastokeskuksella on käytössään suurempi otanta. Esim. sijoitetun pääoman tuottoprosenttia sekä monia likviditeetin tunnuslukuja ei ole mukana Tilastokeskuksen tilastoissa.

Tilinpäätösanalyysin avulla on selvitetty yrityksen kannattavuus, maksuvalmius ja vakavaraisuus. Näiden tunnuslukujen lisäksi on laskettu yrityksen liikevaihdon muutosprosentti sekä liikevaihto henkilöä kohden. Kassavirtalaskelmaa ja trendianalyysiä on myös hyödynnetty yrityksen taloudellisen tilanteen ja tulevaisuuden odotusten kartoittamiseksi. Oikaistu tuloslaskelma on esitetty liitteessä 4 ja oikaistu tase liitteessä 5.

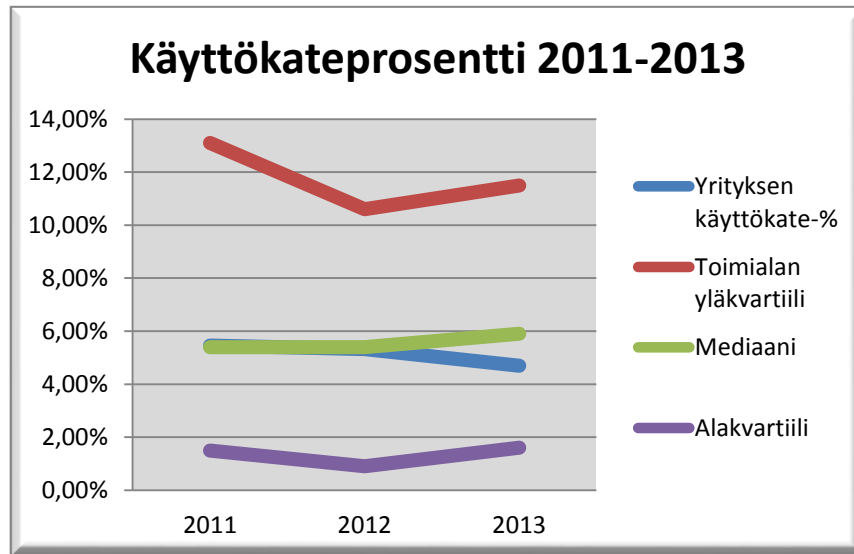
Analyysiin on käytetty HAMKin BusinessPointille opinnäytetyönä tehtyä analysointityökalua. Työkaluun on syötetty tarkasteluvuosien tuloslaskelmien ja taseiden luvut sekä toimialan tunnusluvut ja ohjelma on automaattisesti laskenut joitain tunnuslukuja ja vertaillut niitä toimialan kesken. Laskelmien kaavat on tarkistettu ja joitain kaavoja on luotu lisää, jotta kaikki työssä esiintyvät tunnusluvut on saatu laskettua. Tilikausien kassavirtalaskelmat on tehty ilman työkalua. Oikaisuja ei ole tarvinnut tilinpäätösten lukuihin tehdä.

5.1 Analysoidut tunnusluvut tilikausilta 2011-2013

Case-yrityksen toimintaa tulkittiin sen kolmen viimeksi päättyneen tilikauden tilinpäätösten perusteella. Laskettuja tunnuslukuja on verrattu toimialan alakvartiiliin, mediaaniin ja yläkvartiiliin. Yrityksen tunnusluvut on esitetty liitteessä 6. Toimialan tunnusluvut löytyvät liitteestä 7.

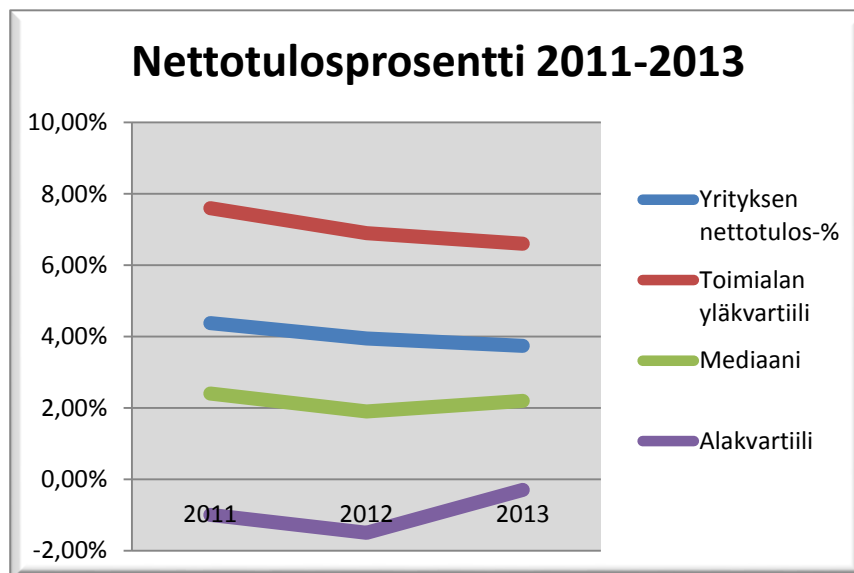
5.1.1 Kannattavuus

Tutkittavan yrityksen käyttökateprosentti oli vuonna 2011 hieman toimialan mediaania korkeampi, mutta jäi kuitenkin 7,64 prosenttiyksikköä toimialan yläkvartiilista. Vuonna 2012 käyttökate oli hienoisessa laskussa ja vuonna 2013 se jäi toimialan mediaanista 1,2 prosenttiyksikköä. Yrityksen käyttökateprosentti on ollut viimeisimpien tilikausien aikana laskussa toimialan mediaanin ollessa kasvussa. Yritys on maksanut vuonna 2013 selvästi enemmän ulkopuolisista palveluista kuin aiempina vuosina, mikä selittää osaltaan käyttökateen heikentymistä. Käyttökateprosentti oli vuonna 2013 kuitenkin vielä 3,1 prosenttiyksikköä suurempi kuin toimialan alakvartiili. Käyttökateprosentti ja sen kehitys suhteessa toimialaan on esitetty kuviossa 1.

Kuvio 1. Käyttökateprosentti.

Yrityksen kannattavuus selviää nettotuloksesta. Nettotuloksen täytyy olla positiivinen, jotta liiketoimintaa voidaan pitää kannattavana. Case-yrityksen nettotulosprosentti oli koko tarkastelujakson ajan parempi kuin toimialan mediaani. Nettotulos ei kuitenkaan yltänyt toimialan yläkvartiiliin. Nettotulosprosentti on ollut laskussa, laskien vuodesta 2011 vuoteen 2013 0,64 prosenttiyksikköä. Prosentti oli kuitenkin tarkastelujakson ajan välillä 3,74 % - 4,37 %, mitä voidaan pitää hyvänä yrityksen pääomarakenteen huomioon ottaen. Nettotulosprosentti on esitetty kuviossa 2.

Kuvio 2. Nettotulosprosentti.

Yrityksen sijoitetun pääoman tuotto prosentti oli vuonna 2011 35,77 %, joka on selvästi korkeampi kuin toimialan mediaani mutta kuitenkin alle yläkvartiiliin. Vuonna 2012 ja 2013 sijoitetun pääoman tuotto laski tasaisesti. Vuonna 2013 se oli silti lähes 10 prosenttiyksikköä suurempi kuin toimialan mediaani. Yritys on rahoitusrakenteeltaan sellainen, että pitkäai-

kaista vierasta pääomaa ei ole ja se on pystynyt kattamaan liiketoimintansa juoksevat kulut ja investoinnit pääasiassa omalla pääomalla. Muun muassa tästä syystä sijoitetun pääoman tuotto prosentti pysyy hyvällä tasolla. Kuviossa 3 on esitetty sijoitetun pääoman tuotto prosentin kehitys suhteessa

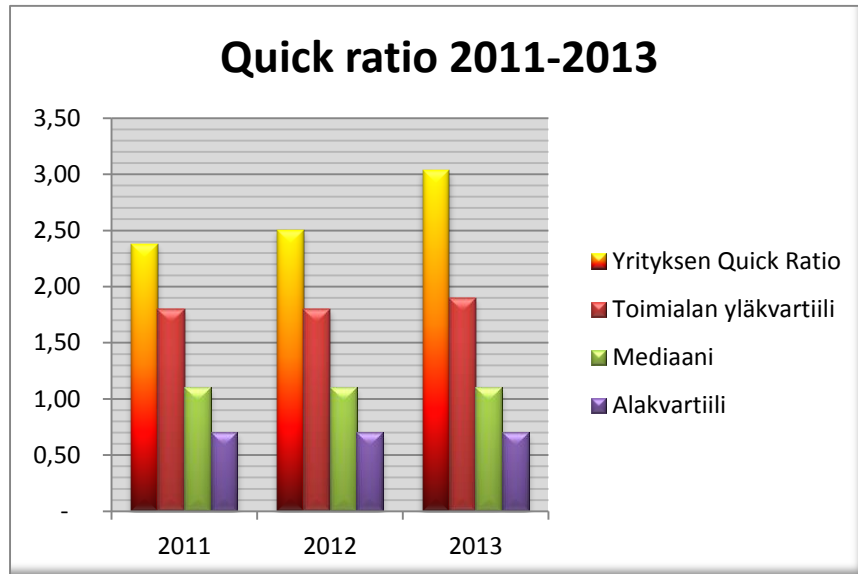

toimialaan.

Kuvio 3. Sijoitetun pääoman tuotto prosentti.

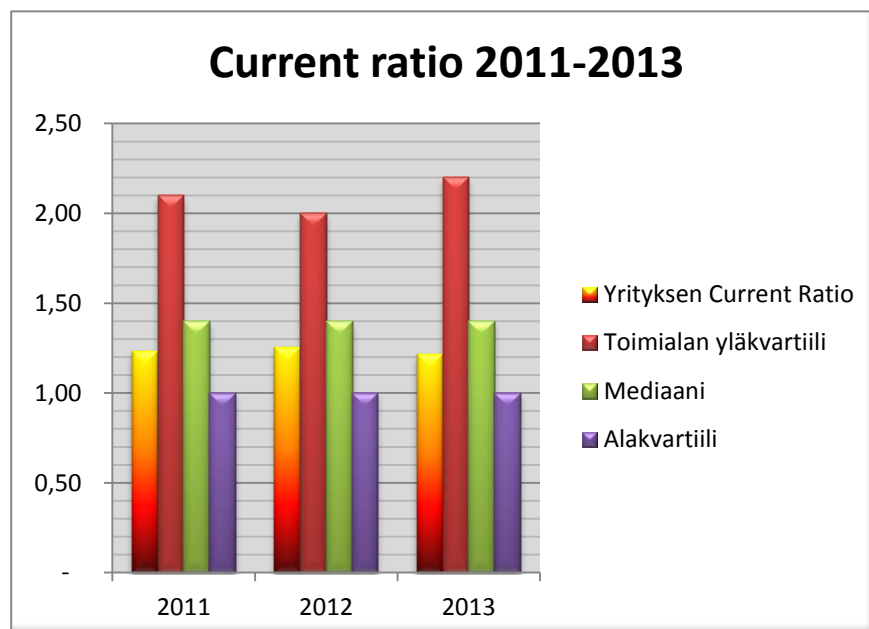
5.1.2 Maksuvalmius

Quick ratio kertoo yrityksen mahdollisuuksista selvittää lyhytaikaisista veloistaan pelkällä rahoitusomaisuudellaan. Case-yrityksen Quick ratio oli 2011 yli toimialan yläkvartiilin ja se ollut kasvussa 2012 ja 2013. Arvo on kasvanut 0,65:llä tänä aikana. Arvo oli noussut jo 3,03:een vuonna 2013, mitä voidaan pitää erittäin hyvänä, kun Yritystutkimus ry:n antama ohjearvo hyvälle lyhytaikaiselle maksukyvyille on yli yksi. Yrityksellä on paljon lyhytaikaisia saamisia, jotka ovat likvidejä. Yritys on saanut myös ennakkomaksuja keskeneräisistä urakoista suhteellisen paljon, mitä ei laskea mukaan Quick ratioon. Maksuvalmius ja sen kehitys on kuvattu kuviossa 4.

Kuvio 4. Quick ratio.

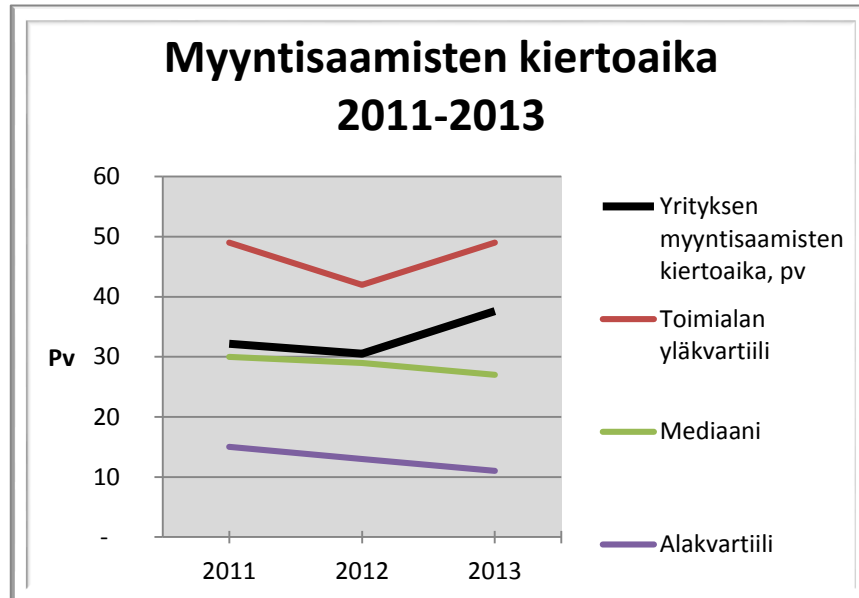
Current ratio kertoo pidemmän aikavälin maksukyvyistä kuin Quick ratio. Current ratio ottaa huomioon myös vaihto-omaisuuden ja saadut ennakot, joista varsinkin saadut ennakot vaikuttavat case-yrityksen maksukykyyn huomattavasti. Yritystutkimus ry:n antama hyvän ohjearvo on yli kaksi. johon case-yritys ei ole tarkasteluajanjaksolla yltänyt, vaan arvo on pysytellyt 1,2 -1,25 välillä. Tämä on Yritystutkimus ry:n antamien ohjearvojen mukaan tyydyttävä arvo. Arvo on myös ollut koko kolmen vuoden ajan alle toimialan mediaanin. Current ratio on esitetty kuviossa 5.

Kuvio 5. Current ratio.

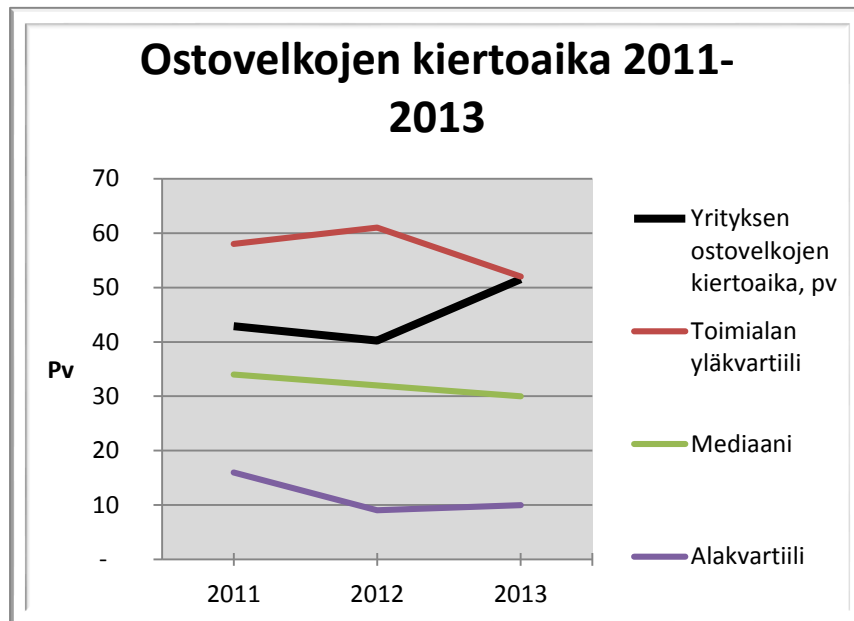
Case-yrityksen myyntisaamisten kiertoaika oli vuonna 2011 ja 2012 lähes sama kuin toimialan mediaani. Vuonna 2013 kiertoaika nousi selvästi yli toimialan mediaanin 38:aan, mediaanin ollessa 27. Yrityksen maksukyvyn kannalta myyntisaamisten kiertoaika on erityisen tärkeä pitää mahdolli-

simman lyhyenä. Kiertoajan pitäisi olla ainakin nopeampi kuin ostovelkojen vastaavan kieroajan. Näin varmistetaan, että myydyistä hyödykkeistä saadaan suoritus nopeammin kuin ostetuista joudutaan maksamaan. Case-yrityksen myyntisaamisten kiertoaika voidaan pitää hieman toimialan keskimääräistä kiertoaika hitaampana. Myyntisaamisten kiertoaika on esitetty kuviossa 6.

Kuvio 6. Myyntisaamisten kiertoaika.

Case-yrityksen ostovelkojen kiertoaika oli koko tarkastelujakson ajan melko pitkä saavuttaen vuonna 2013 toimialan yläkvartiilin. Lyhyin kiertoaika oli vuonna 2012, jolloin se oli 40 päivää, joka on silti kahdeksan päivää pidempi kuin toimialan mediaani. Vuoteen 2013 kiertoaika piteni 12 päivää. Yritys on pystynyt pitämään myyntisaamisten kiertoajan nopeampana kuin ostovelkojen, mikä tarkoittaa, että rahat tulevat yleensä nopeammin myydyistä hyödykkeistä kuin ostetuista joudutaan maksamaan. Tämä on toivottu tilanne, mutta ostovelat täytyy kuitenkin maksaa ajallaan, jotta toimittajat pysyvät tyytyväisinä. Ostovelkojen kiertoajan kehitystä on kuvattu kuviossa 7.

Kuvio 7. Ostovelkojen kiertoaika.

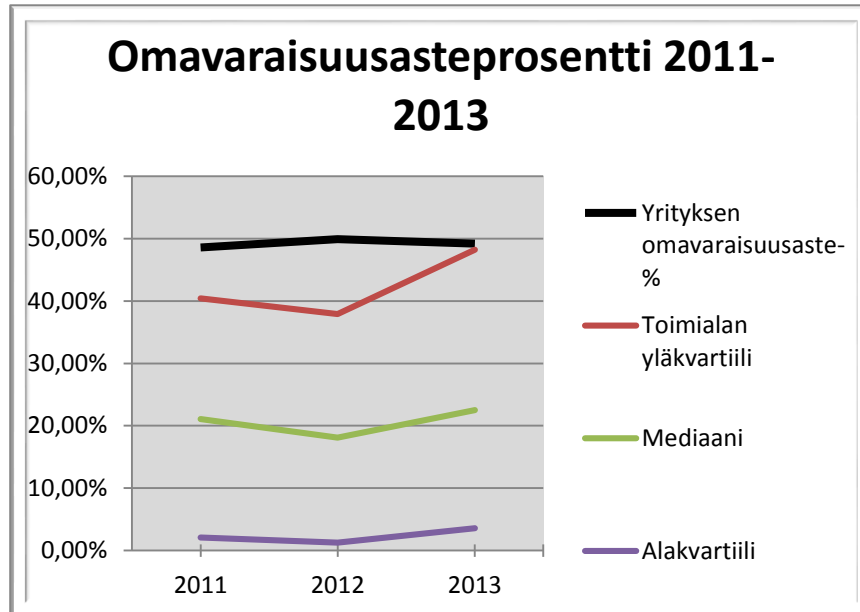
5.1.3 Vakavaraisuus

Yrityksen käyttöpääomaprosentti on ollut tarkastelujakson ajan negatiivinen ja selkeästi alle toimialan alakvartiilin. Käyttöpääomaprosentti on ollut myös kolmen vuoden ajan laskussa. Se on laskenut 13,32 prosenttiyksikköä vuodesta 2011 vuoteen 2013. Negatiivinen käyttöpääoma johtuu case-yrityksen tapauksessa keskeneräisistä urakoista saaduista ennakoista. Ennakoita on saatu vuonna 2013 lähes kolmannes enemmän kuin edellisellä vuonna, joten lasku on johtunut tästä. Myyntisaamisia yrityksellä on kuitenkin enemmän kuin ostovelkoja, samoin kuin vaihto-omaisuutta. Kuviossa 8 on esitetty yrityksen käyttöpääomaprosentin kehitys suhteessa toimialaan.

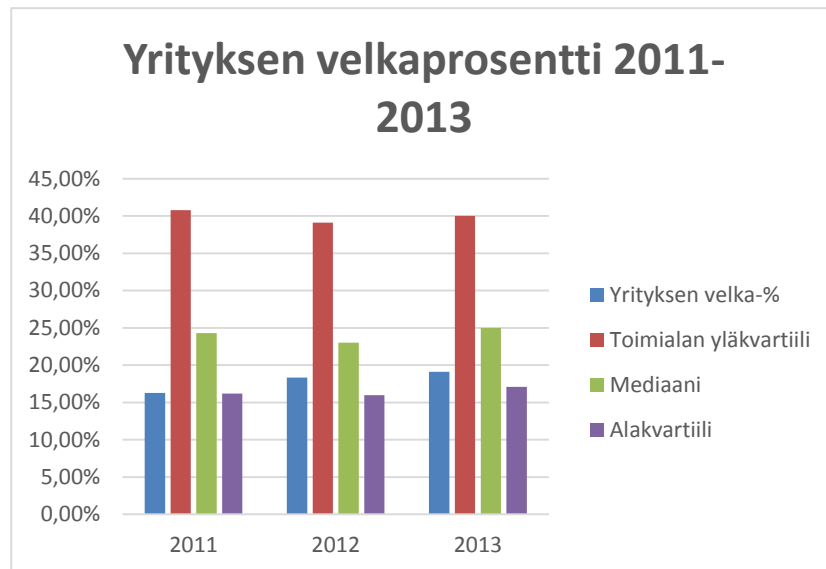
Kuvio 8. Käyttöpääomaprosentti.

Yrityksen omavaraisuusasteprosentti on ollut koko tarkastelujakson ajan korkea ja se on ollut yli toimialan yläkvartiilin. Se on pysytellyt 48,5 – 50 prosentin välillä koko tarkastelujakson ajan. Yritystutkimus ry on antanut hyvän omavaraisuusasteprosentin ohjearvoksi yli 40 %. Toimialan yläkvartiili on noussut yli 10 prosenttiyksikköä vuoteen 2013 ja yrityksen omavaraisuusaste on pysynyt samana, joten yrityksen arvo ei ole enää niin paljon suurempi kuin toimialan yläkvartiili. Omavaraisuusasteessa ei oteta huomioon saatuja ennakkoja, joita yrityksellä on melko paljon. Muuta vierasta pääomaa ei kuitenkaan ole paljon, joten omavaraisuusaste on hyvä. Kuviossa 9 on esitetty yrityksen omavaraisuusasteprosentin kehitys.

Kuvio 9. Omavaraisuusasteprosentti.

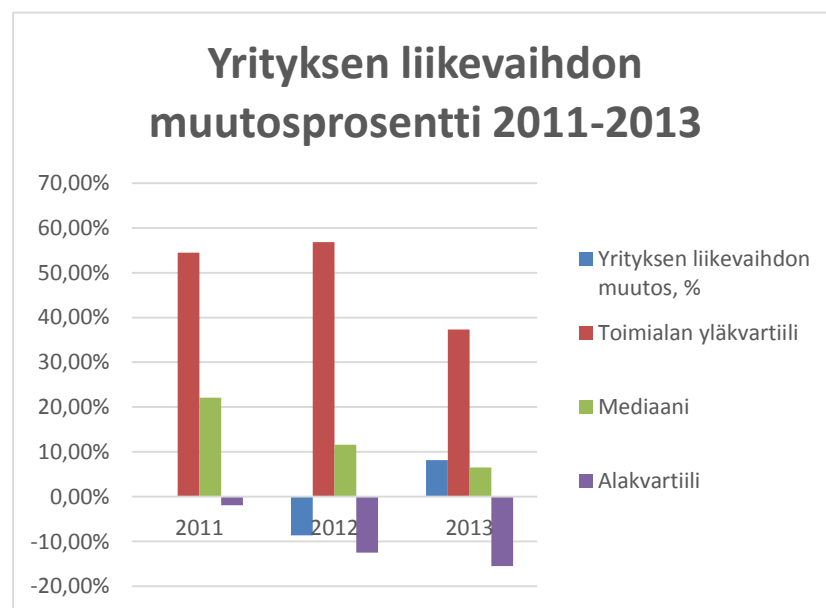
Yrityksen velkaprosentti on pysynyt hyvänä koko tarkastelujakson ajan. Yritystutkimus ry on antanut hyvän velkaprosentin ohjearvoksi alle 40 prosenttia. Yrityksen velkaprosentti on ollut koko ajan 16 – 19 prosentin välillä. Tämä on vähän yli toimialan alakvartiilin. Velkaprosentin tapauksessa, mitä pienempi arvo on, sitä parempi. Kuviossa 10 on esitetty velkaprosentin kehitys suhteessa toimialaan.

Kuvio 10. Velkaprosentti.

5.1.4 Muut tunnusluvut

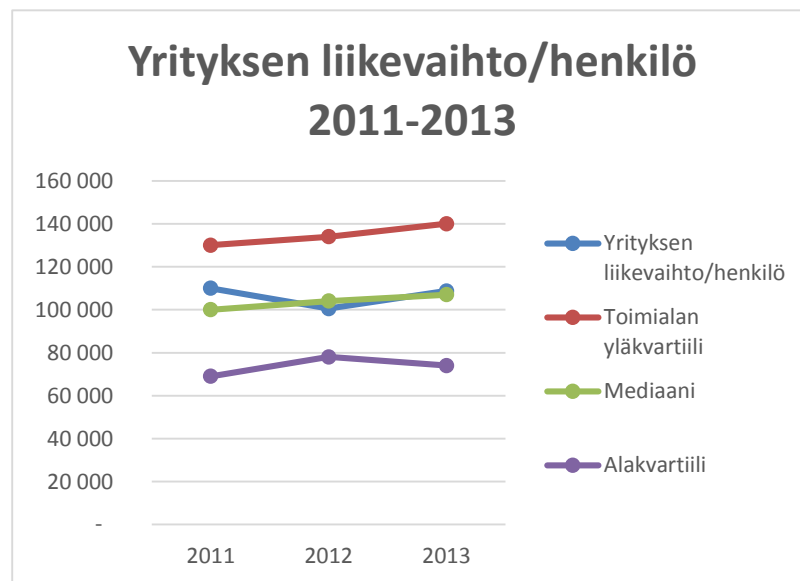
Yrityksen liikevaihdon muutos edelliseen vuoteen verrattuna on ollut -8,6 % vuonna 2012. Liikevaihto on siis pienentynyt verrattuna edelliseen vuoteen. Toimialan alakvartiili oli -12,5 %, mutta mediaani 11,6 %, joten yritys ei yltänyt läheskään mediaaniin. Vuonna 2013 muutosprosentti oli 8,13 %, kun toimialan mediaani laski 6,5 %:iin. Liikevaihto siis kasvoi vuoteen 2013 vuodesta 2012 suhteessa saman verran kuin se laski vuodesta 2011 vuoteen 2012. Liikevaihdon muutosprosentti on esitetty kuviossa 11.

Kuvio 11. Liikevaihdon muutosprosentti.

Yrityksen liikevaihto suhteessa henkilöstön lukumäärään on ollut nousussa toimialalla koko tarkastelujakson ajan, myös case-yrityksen kohdalla.

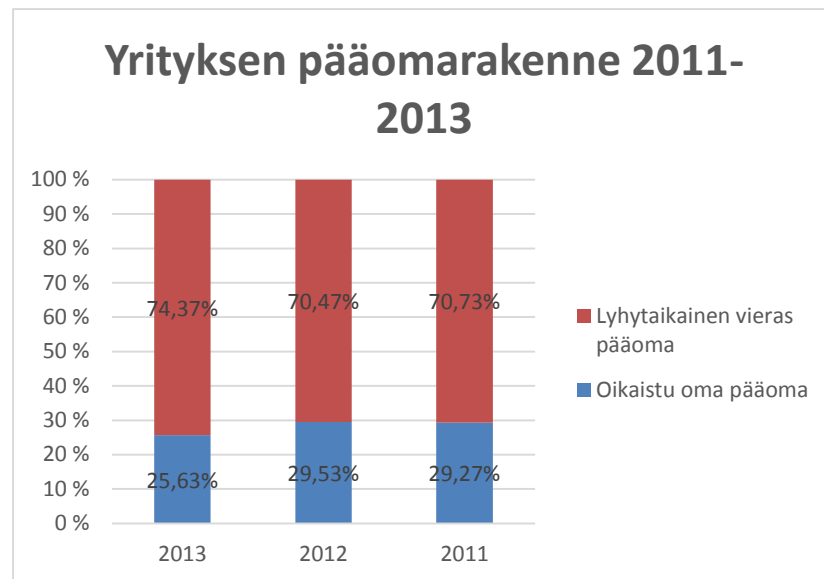
Vuonna 2011 yrityksen liikevaihto oli työntekijää kohti 110 000 €, kun toimialan mediaani oli 100 000 €. Vuonna 2012 yrityksen liikevaihto oli 101 000 € työntekijää kohti, kun toimialan mediaani oli 104 000 € eli yrityksen tehokkuus laski suhteessa toimialaan. Vuonna 2013 yrityksen tehokkuus kasvoi 109 000 €:n, kun toimialan mediaani kasvoi vain 107 000 €:n. Case-yritys on selvästi henkilöstömäärältään suurempi kuin suurin osa toimialan muista yrityksistä. Yrityksessä on ollut tarkastelujakson ajan 46 – 50 työntekijää, kun toimialan yläkvartiili on ollut samalla ajanjaksolla 12 – 13 henkilöä. Yritys on ollut siis hyvin tehokas suhteessa toimialaan, vaikka sen liiketoiminta on laajempaa kuin monen muun toimialan yrityksen. Liikevaihdon suhde henkilöstön lukumäärään on esitetty kuviossa 12.

Kuvio 12. Yrityksen liikevaihto suhteessa henkilöstön lukumäärään.

5.2 Yrityksen pääoman muodostuminen

Case-yrityksen pääoma muodostuu lyhytaikaisesta vieraasta pääomasta ja oikaistusta omasta pääomasta. Yrityksellä ei ole yhtään pitkäaikaista vierasta pääomaa. Kuvio 13 selviää yrityksen pääomarakenne. Lyhytaikaista vierasta pääomaa on paljon, mikä johtuu pääasiassa keskeneräisistä urakoista saaduista ennakoista, joita on koko tarkastelujakson ajan ollut selvästi enemmän kuin muuta vierasta pääomaa. Oikaistu oma pääoma on muodostanut tarkastelujakson ajan 25 – 30 % koko pääomasta. Pienimmillään oikaistu oma pääoma on ollut vuonna 2013, jolloin se oli 25,63 % koko pääomasta. Saadut ennakot muodostavat suurimmillaan vuonna 2013 47,87 %:n osuuden kokonaispääomasta. Vuonna 2011 ja 2012 ennakoiden osuus on ollut noin 40 %.

Kuvio 13. Pääomarakenne.

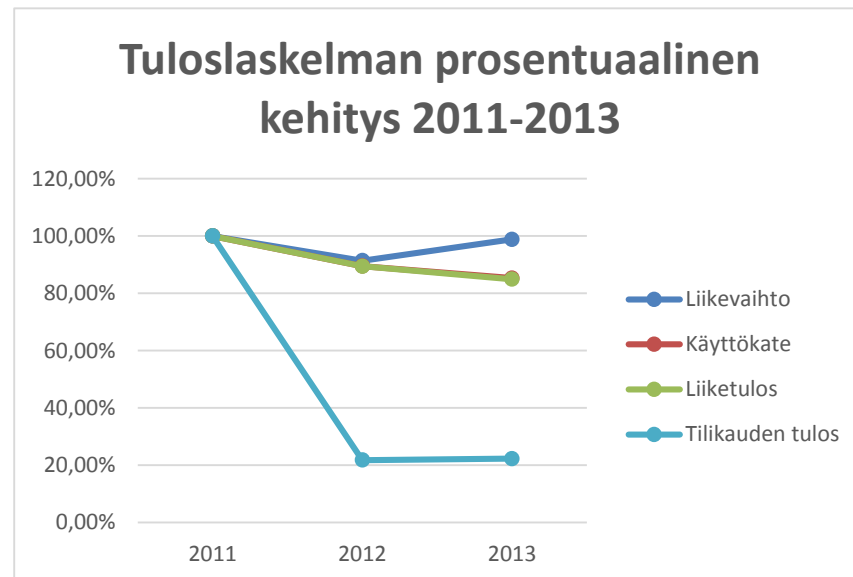
5.3 Trendianalyysi

Case-yrityksen liikevaihto oli laskenut vuodesta 2011 vuoteen 2012 melkein yhdeksän prosenttiyksikköä. Vuonna 2013 liikevaihto kasvoi, mutta vielä ei päästy vuoden 2011 tasolla, vaan siitä jäätin yli yksi prosenttiyksikkö. Liiketoiminnan muut tuotot kuitenkin kasvoivat vuoden 2011 jälkeen vuoteen 2013 mennessä 30 prosenttiyksikköä. Muilla tuotoilla ei kuitenkaan ole juurikaan vaikutusta liiketoiminnan tuottoihin yhteensä, koska ne ovat silti määrältään niin vähäiset.

Aine- ja tarvikekäyttö oli myös laskenut vuonna 2013 liikevaihdon suhteessa, mutta vuonna 2012 aine- ja tarvikekäyttö oli 15,86 prosenttiyksikköä pienempi kuin vuonna 2011. Ulkopuoliset palvelut olivat kasvaneet vuodesta 2011. Vuoteen 2012 ne kasvoivat noin 13,5 prosenttiyksikköä, mutta vuonna 2013 ne olivat kasvaneet ja 86,74 prosenttiyksikköä. Henkilöstökulut olivat pysyneet lähestulkoon samoina koko tarkastelujakson ajan. Liiketoiminnan muut kulut olivat vähentyneet vuonna 2012 ja 2013 vuodesta 2011 yli seitsemän prosenttiyksikköä. Käyttökate oli laskenut vuonna 2013 vuodesta 2011 melkein 15 prosenttiyksikköä. Jo vuonna 2012 käyttökate oli laskenut yli 10 prosenttiyksikköä.

Suunnitelman mukaiset poistot vähentyivät vuonna 2012, mutta kasvoivat vuonna 2013 verrattuna vuoteen 2011. Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista olivat vähentyneet vuonna 2013 vuodesta 2011 yli 60 prosenttiyksikköä. Vielä vuonna 2012 ne kasvoivat 17,12 prosenttiyksikköä. Muut korko- ja rahoitustuotot taas kasvoivat vuonna 2013 vuodesta 2011 373,62 prosenttiyksikköä. Vuonna 2012 ne vielä pienenevät 66,56 prosenttiyksikköä. Korkokulut ja muut rahoituskulut sekä välittömät verot ovat pysyneet lähes samansuuruisina. Vuonna 2012 välittömät verot olivat kuitenkin melkein 18 prosenttiyksikköä suuremmat kuin vuonna 2011. Vuoteen 2013 ne olivat kuitenkin vähentyneet verrattuna vuoteen 2011. Nettotulos oli pienentynyt vuonna 2012 yli 17 prosenttiyksikköä edelliseen vuo-

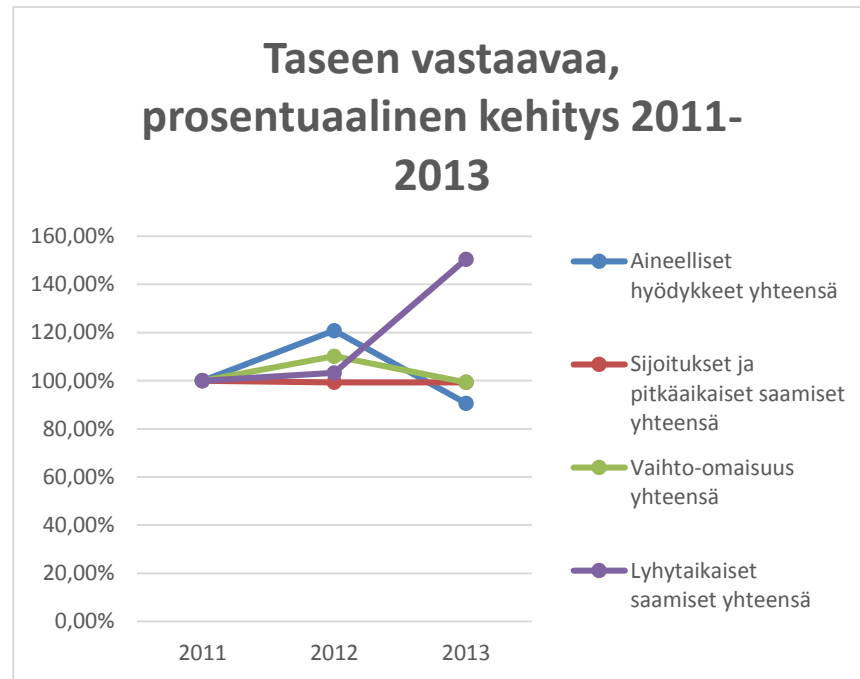
teen verrattuna. Nettotulos kuitenkin kasvoi vuonna 2013, mutta jäi kuitenkin yhä kauas vuoden 2011 arvosta. Tilikauden tulos jäi vuonna 2012 ja 2013 noin 78 prosenttiyksikköä vuoden 2011 tuloksesta. Tämä johtuu vuoden 2011 satunnaisista tuotoista, jotka olivat merkittävät. Satunnaiset tuotot ovat fuusiovoittoa. Vuonna 2012 ja 2013 satunnaisia tuottoja ei ole. Kuviossa 14 on esitetty tärkeimpien tuloslaskelman lukujen kehitys prosenttilukumuotoista tuloslaskelmaa käyttäen.

Kuvio 14. Tuloslaskelman tärkeimpien lukujen kehitys trendianalyysinä apuna käyttäen.

Taseen vastaavaa-puolen trendianalyysistä selviää, että yrityksen koneiden ja kaluston arvo oli ensin vuonna 2012 noussut 20,79 prosenttiyksikköä ja laskenut vuonna 2013 melkein 9,5 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2011 vastaavaan arvoon. Pysyvät vastaavat olivat pysyneet muuten lähes samanarvoisina tarkastelujakson ajan.

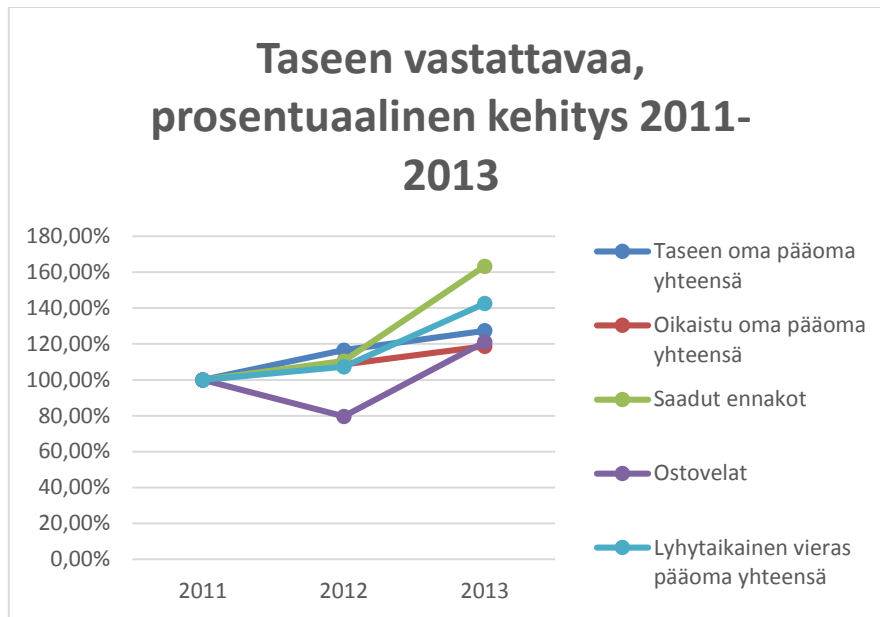
Kuviosta 15 selviää, että yrityksen vaihto-omaisuuden arvo oli noussut vuonna 2012 yli 10 prosenttiyksikköä, mutta sitten laskenut vuonna 2013 vuoden 2011 tasolle. Jako valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden kesken oli kuitenkin erilainen verrattuna vuoteen 2011. Valmiiden tuotteiden arvo oli laskenut yli 25 prosenttiyksikköä ja keskeneräisten tuotteiden arvo oli noussut yli 117 prosenttiyksikköä. Myyntisaamiset laskivat ensin vuonna 2012 13,27 prosenttiyksikköä, mutta kasvoivat vuonna 2013 noin 15,5 prosenttiyksikköä vuoteen 2011 verrattuna. Muut saamiset kasvoivat vuonna 2012 melkein 10 prosenttiyksikköä ja vuonna 2013 melkein 65 prosenttiyksikköä suhteessa vuoden 2011 arvoon. Yrityksen vastaavaa-puolen kokonaisarvo kasvoi vuodesta 2011 vuoteen 2012 7,67 prosenttiyksikköä ja vuoteen 2013 35,57 prosenttiyksikköä.

Kuvio 15. Taseen vastaavaa-puolen trendianalyysi.

Case-yrityksen kertyneet voittovarot olivat negatiiviset vuonna 2011. Tämän takia vuoden 2012 ja 2013 kertyneet voittovarot ovat negatiivia trendianalysissä, koska ne laskettu positiivisista arvoista. Kertyneet voittovarot kasvoivat todella paljon vuodesta 2011 vuoteen 2012 ja vielä jonkin verran vuonna 2013. Taseen oikaistu oma pääoma ei kuitenkaan ole kasvanut saman lailla, koska vuonna 2011 tilikauden tulos oli niin paljon suurempi. Oma pääoma kasvoi vuonna 2012 8,63 ja vuonna 2013 18,72 prosenttiyksikköä vuodesta 2011.

Saadut ennakot kasvoivat vuonna 2012 yli 10 prosenttiyksikköä. Huomattava kasvu tapahtui vuonna 2013, kun saatuja ennakkvoja oli saatu reilusti yli 60 prosenttiyksikköä enemmän kuin vuonna 2011. Ostovelat taas pienenevät vuonna 2012 yli 20 prosenttiyksikköä. Vuonna 2013 ostovelat kasvoivat yli 20 prosenttiyksikköä verrattuna vuoteen 2011. Muut korottomat lyhytaikaiset velat olivat kasvaneet noin 14 prosenttiyksikköä vuonna 2012 ja ne pysyivät melko lailla samansuuruisina myös vuonna 2013. Kuviossa 16 on esitetty yrityksen taseen vastattavaa-puolen trendianalyysin tärkeimmät arvot. Case-yrityksen trendianalyysi on esitetty liitteessä 8.

Kuvio 16. Taseen vastattavaa-puolen trendianalyysi.

5.4 Kassavirtalaskelma

Kassavirtalaskelma jaetaan kolmeen osaan: toiminta-, rahoitus- ja investointijäämään. Kassavirtalaskelmaa on havainnollistettu tarkastelemalla vuosien 2012 ja 2013 laskelmia. Vuonna 2011 yrityksen toiminta on ollut murroksessa, kun vanha yritys on yhdistetty uuteen ja laskelmassa on mukana mm. suuret satunnaiset tuotot. Tästä syystä vuosien 2012 ja 2013 laskelmat antavat tarkemman kuvan yrityksen taloudellisesta tilanteesta.

Kassavirtalaskelma aloitetaan myynnin kassatulojen laskemisella. Taulukossa 1 on kuvattu yrityksen vuosien 2012 ja 2013 myynnin kassaan maksut. Liikevaihto nousi vuonna 2013 408 843,43 € vuoden 2012 tasosta. Myyntisaamiset toivat vuonna 2012 kassaan 64 317,04 €, kun taas 2013 ne vähensivät kassavaroja 139 576,25 €. Vuonna 2013 yritys sai ennakkomaksuja 605 657 €. Vuonna 2012 ennakkomaksuja saatiin vain 120 940 €.

		2012	2013
	Liikevaihto	5 025 846,04 €	5 434 689,47 €
-/+	Myyntisaamisten lisäys / vähennys	64 317,04 €	-139 576,25 €
+/-	Saatujen ennakkomaksujen lisäys / vähennys	120 940,00 €	605 657,00 €
=	Myynnin kassaan maksut	5 211 103,08 €	5 900 770,22 €

Taulukko 1. Case-yrityksen myynnin kassaan maksut vuosina 2012 ja 2013.

Yrityksen toimintajäämästä selviää jäljellä olevien myyntitulojen määrä, kun summasta on vähennetty liiketoiminnan lyhytvaikutteiset menot. (Yritystutkimus 2011, 57) Taulukossa 2 on kuvattu case-yrityksen toimintajäämän muodostuminen vuosina 2012 ja 2013. Toimintajäämä on ollut 96 354 € suurempi vuonna 2012 kuin vuonna 2013, vaikka kassatuloja oli jälkimmäisenä vuonna selvästi enemmän. Tämä johtuu pääasiassa siirto-saamisten lisääntymisestä sekä kulujen kasvamisesta.

		2012	2013
	Myyntin kassaan maksut	5 211 103,08 €	5 900 770,22 €
+	Liiketoiminnan muut tulot	57 650,08 €	58 877,58 €
-	Aine-, tarvike- ja tavaraostot	-2 110 721,59 €	-2 297 758,58 €
+/-	Ostovelkojen lisäys / vähennys	-60 535,01 €	123 436,53 €
-	Henkilöstökulut ja ulkopuoliset palvelut	-2 200 242,41 €	-2 352 769,99 €
-	Liiketoiminnan muut kulut	-541 901,80 €	-542 194,06 €
+/-	Siirtovelkojen lisäys / vähennys	108 731,23 €	-31 376,75 €
-/+	Siirtosaamisten lisäys / vähennys	-118 404,07 €	-653 082,95 €
+/-	Muiden lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	-20 402,64 €	23 020,87 €
=	Toimintajäämä	325 276,87 €	228 922,87 €

Taulukko 2. Case-yrityksen toimintajäämä vuonna 2012 ja 2013.

Rahoitusjäämästä selviää, miten yritys on pystynyt hoitamaan juoksevat maksunsa tilikauden aikana. Yritys pystyy lyhentämään velkojaan sekä rahoittamaan investointejaan tulorahoituksella, jos rahoitusjäämä on positiivinen. (Yritystutkimus 2011, 58) Taulukossa 3 on esitetty rahoitusjäämän muodostuminen lisäämällä toimintajäämään rahoitustuotot sekä vähentämällä rahoituskulut ja verot. Case-yrityksen rahoitusjäämä on ollut vuonna 2012 vain 78 002,94 € suurempi kuin vuonna 2013, koska rahoitustuottoja oli vuonna 2013 enemmän kuin vuonna 2012, mutta veroja maksettiin vähemmän.

		2012	2013
	Toimintajäämä	325 276,87 €	228 922,87 €
+	Rahoitustuotot	2 502,89 €	9 422,60 €
-	Rahoituskulut	-4 822,75 €	-5 318,37 €
-	Kassamenot veroista	-64 627,44 €	-52 700,47 €
-/+	Satunnaisten tuottojen lisäys / vähennys	0	0
=	Rahoitusjäämä	258 329,57 €	180 326,63 €

Taulukko 3. Case-yrityksen rahoitusjäämä vuonna 2012 ja 2013.

Positiivinen investointijäämä kertoo siitä, että liiketoiminnasta on saatu tarpeeksi tuloja kattamaan investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin sekä sijoitusomaisuuteen. (Yritystutkimus 2011, 58) Investointijäämä saadaan lisäämällä rahoitusjäämään investointien nettoarvo. Investointien nettoarvo muodostuu pysyvien vastaavien tilikauden aikaisesta muutoksesta sekä poistoista. Myös sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten muutokset otetaan huomioon investointijäämää laskettaessa, kuten taulukossa 4 on kuvattu.

		2012	2013
	Rahoitusjäämä	258 329,57 €	180 326,63 €
-/+	Pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäys / vähennys	-1 729,30 €	-11 714,65 €
-	Poistot	-3 348,75 €	-4 092,29 €
-/+	Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys / vähennys	2 421,91 €	0
=	Investointijäämä	255 673,43 €	164 519,69 €

Taulukko 4. Case-yrityksen investointijäämä vuonna 2012 ja 2013.

Investointijäämän jälkeisistä eristä selviää, miten yritykselle jäänyt positiivinen jäämä on käytetty. Taulukossa 5 on kuvattu, kuinka case-yritys on käyttänyt investointijäämäänsä. Vuonna 2013 on maksettu 120 000 € osinkoja, kun vuonna 2012 osinkoja maksettiin 70 000 €. Siksi vuonna 2012 likvidit varat lisääntyivät 83 636,21 € enemmän kuin vuonna 2013. Vuonna 2012 myös purettiin 57 517,53 €:n urakoiden kustannusvaraus.

		2012	2013
	Investointijäämä	255 673,43 €	164 519,69 €
+/-	Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys / vähennys	0	0
+/-	Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys / vähennys	0	0
+/-	Pääomalainojen lisäys / vähennys	0	0
+/-	Oman pääoman lisäys / vähennys	0	0
-	Osingonjako	-70 000,00 €	-120 000,00 €
-/+	Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys / vähennys	0	0
+/-	Vapaaehtoisten varausten lisäys / vähennys	-57 517,53 €	0
-/+	Likvidien varojen lisäys / vähennys	-128 155,90 €	-44 519,69 €
=	Loppusumma	0	0

Taulukko 5. Case-yrityksen kassavirtalaskelman viimeiset erät.

Case-yrityksen kassavirtalaskelman jäämät ovat olleet selvästi positiivisia vuosina 2012 ja 2013. Yrityksen ei ole tarvinnut turvautua vieraaseen pääomaan kattaakseen menojaan. Jos yritys päättäisi tehdä suuria investointeja, tulo-rahoituksella pystyttäisiin kattamaan merkittävä osa kustannuksista. Yritys on myös pystynyt jakamaan tarkasteluvuosina osinkoa omistajilleen. Yrityksen kassavirtalaskelma on esitetty kokonaisuudessaan liitteessä 9.

6 YHTEENVETO

Case-yrityksen tilinpäätösanalyysin perusteella voidaan vuotta 2011 pitää onnistuneena. Liiketoimintaa oli tilikaudella kahden y-tunnuksen alla, jotka yhdistettiin yhdeksi yritykseksi tilikauden päätteeksi. Osittain tästä syystä tilikauden tulos oli niin hyvä verrattuna seuraavaan kahteen tilikauteen, koska case-yritys teki fuusiovoittoa tapahtuman yhteydessä. Fuusiovoitto on kirjattu satunnaisiin tuottoihin, joten oikaisun tarvetta ei ollut.

Tilikaudella 2011 yritys oli kannattavampi kuin seuraavina kahtena tilikautena. Tunnusluvut olivat myös jokaisella kannattavuuden osa-alueella toimialan mediaaneja parempia ja erityisesti sijoitetun pääoman tuotto-prosentti oli melko lähellä toimialan yläkvartiilia. Pääosin tämä johtui kustannustehokkuudesta. Yritys on ollut koko tarkastelujakson ajan kannattava ja tunnusluvut ovat pysyneet pääosin toimialan mediaanin yläpuolella. Vuonna 2013 kannattavuuden tunnusluvuissa oli kuitenkin nähtävissä pientä laskua. Esim. käyttökateprosentti laski vuoden 2012 arvosta 0,63 prosenttiyksikköä jääden selvästi toimialan mediaanista. Liikevaihto ei kasvanut vuonna 2013 tarpeeksi suhteessa liiketoiminnan kustannuksiin, jotta kannattavuus olisi voinut säilyttää tasonsa. Kannattavuuden tunnusluvut eivät silti ole läheskään toimialan alakvartiilin tasolla ja lähes kaikki arvot ylittävät hyvän kannattavuuden raja-arvon. (Yritystutkimus 2011, 60-65)

Case-yrityksellä ei ole yhtään pitkäaikaista vierasta pääomaa, vaan sen kaikki vieras pääoma on lyhytaikaista. Koko tarkastelujakson ajan yli puolet vieraasta pääomasta on ollut keskeneräisistä töistä saatuja ennakkomaksuja. Erityisesti vuonna 2013 ennakkomaksuja oli saatu tilinpäätöshetkellä koko vieraasta pääomasta 64,38 %. Muu vieras pääoma on ostovelkoja ja muita korottomia lyhytaikaisia velkoja. Näin ollen case-yrityksen ei tarvitse maksaa korkoja tarvitsemastaan rahoituksesta, vaan tulorahoitus ja oma pääoma riittävät kattamaan rahoitustarpeet. Osinkoa yritys on pystynyt maksamaan omistajilleen tarkastelujakson aikana 600 – 1200 €/osake.

Case-yrityksen käyttöpääomaprosentti on ollut koko tarkasteluajanjakson ajan heikko johtuen pääasiassa juuri suurista saaduista ennakkomaksuista. Yritystä voidaan kuitenkin pitää vakavaraisena, koska sen muut vakavaraisuuden tunnusluvut olivat hyvällä tasolla. Omavaraisuusaste oli toimialan yläkvartiilia korkeampi koko tarkasteluajanjakson ajan ja velkaprosentti oli myös toimialan mediaania paremmalla tasolla. Arvojen perusteella yrityksellä on hyvä tappionsietokyky ja sen voidaan olettaa selviävän sitoumuksistaan pitkällä aikavälillä.

Yrityksen hyvästä lyhyen aikavälin likviditeetistä kertoo erityisen hyvä Quick ratio, joka on ollut yli toimialan yläkvartiilin koko tarkasteluajanjakson ajan ja vieläpä selvässä nousussa. Hiukan pidemmän aikavälin maksukykyä tutkiva Current ratio oli kuitenkin alle toimialan mediaanin tarkasteluajanjakson aikana. Pääasiassa tässäkin oli syynä urakoista saadut ennakkomaksut, joita ei oteta huomioon Quick ratiota laskettaessa. Case-yrityksen ostovelkojen kiertoaika oli vuonna 2013 52 päivää, joka on toi-

mialan yläkvartiilissa. Vuosina 2011 ja 2012 se oli noin 10 päivää lyhyempi. Tämä tarkoittaa, että yritys maksaa ostovelkansa melko hitaasti. Se ei kuitenkaan johdu huonosta maksukyvystä, vaan tavarantoimittajien kanssa tehdyistä sopimuksista. Myyntisaamisten kiertoaika oli koko tarkasteluajanjakson ajan selvästi alle ostovelkojen kiertoajan, joten maksut tulivat myydyistä hyödykkeistä nopeammin kassaan kuin ostetuista hyödykkeistä jouduttiin maksamaan. Tilanne on yrityksen kannalta suotuisa, koska sen maksukyky säilyy hyvänä.

Case-yritys oli tarkasteluajanjakson ajan työllistänyt 46 – 50 henkilöä ja sen liikevaihto suhteessa henkilöstöön oli pysytellyt vuosina 2011 ja 2013 toimialan mediaanin yläpuolella, eli noin 109 – 110 tuhannessa eurossa per työntekijä. Vuonna 2012 yrityksen liikevaihto laski, mistä syystä liikevaihto suhteessa henkilöstöön laski hieman toimialan mediaanin alapuolelle. Case-yritys on paljon suurempi kuin useimmat toimialan yritykset ja se on silti pystynyt säilyttämään tehokkuutensa volyymin kasvaessa.

Case-yrityksen tilinpäätösanalyysistä voi päätellä, että se on hyvin vakiintunut, kannattava ja vakavarainen yritys. Se on hyvin omavarainen ja pystyi todennäköisesti selviytymään myös heikommassa taloudellisessa tilanteessa oman pääomansa ja velattomuutensa ansiosta. Kassavirtalaskelman jäämistä selviää, että esim. investointeihin olisi varaa panostaa nykyisen kassavirran turvin. Kassavirtalaskelmasta voidaan todeta case-yrityksen kassatulojen riittäneen mainiosti kassamenojen ja rahoituskulujen kattamiseen. Case-yrityksellä on urakoista saatuja ennakkoja paljon ja tämä pitää yrityksen pidempiaikaisen maksukyvyn sekä käyttöpääomaasteen alhaisena. Yrityksen liiketoiminnan luonne on kuitenkin sellainen, että suurin osa sen hankkeista kestää yli vuoden.

Case-yrityksen kannattavuus on ollut hienoisessa laskussa ja tähän yrityksen kannattaa keskittyä. Yrityksen kannattaa pyrkiä parantamaan kannattavuuttaan hinnoittelun tehostamisella ja kustannustehokkaammalla suunnittelulla. Näin voitaisiin kasvattaa liikevaihtoa sekä laskea liiketoiminnan kustannuksia. Yrityksen maksuvalmius ja vakavaraisuus ovat molemmat hyvällä tasolla, pääosin yli toimialan mediaanin.

LÄHTEET

Case-yritys. Tilinpäätöstiedot 2012-2014.

Kallunki J-P. & Kytönen E. 2007. Uusi tilinpäätösanalyysi. 6. painos. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Kinnunen J., Laitinen E., Laitinen T., Leppiniemi J. & Puttonen V. 2009. Avain laskentatoimeen ja rahoitukseen. Keuruu: Otavan Kirjapaino Oy.

KPA 30.12.1997/1339

KPL 30.12.1997/1336

Niskanen J. & Niskanen M. 2003. Tilinpäätösanalyysi. Helsinki: Edita Prima Oy.

Salmi I. 2006. Mitä tilinpäätös kertoo? 4. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Seppänen H. 2011. Yrityksen analysointi ja tilinpäätös. Hämeenlinna: Kariston Kirjapaino Oy.

Toimiala Online. Finnvera Oyj. Tilinpäätöstilastot. Sähköasennus. Viitattu 21.3.2015. <http://www2.toimialaonline.fi/>

Tomperi S. 2010. Käytännön kirjanpito. 18. painos. Helsinki: Edita Prima Oy.

Yritystutkimus ry. 2011. Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi. 9. painos. Helsinki: Hakapaino Oy.

TULOSLASKELMAKAAVAT

Kululajikohtainen tuloslaskelma (KPA 1 luku 1§)

1. LIIKEVAIHTO	_____
2. Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutos	_____
3. Valmistus omaan käyttöön	_____
4. Liiketoiminnan muut tuotot	_____
5. Materiaalit ja palvelut	_____
a) Aineet, tarvikkeet ja tavarat	_____
aa) Ostot tilikauden aikana	_____
ab) Varastojen muutos	_____
b) Ulkopuoliset palvelut	_____
6. Henkilöstökulut	_____
a) Palkat ja palkkiot	_____
b) Henkilösivukulut	_____
ba) Eläkekulut	_____
bb) Muut henkilösivukulut	_____
7. Poistot ja arvonalentumiset	_____
a) Suunnitelman mukaiset poistot	_____
b) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä	_____
c) Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset	_____
8. Liiketoiminnan muut kulut	_____
9. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	_____
10. Rahoitustuotot ja -kulut	_____
a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	_____
b) Tuotot osuuksista omistusyhteisyrityksissä	_____
c) Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	_____
d) Muut korko- ja rahoitustuotot	_____
e) Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	_____
f) Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	_____
g) Korkokulut ja muut rahoituskulut	_____
11. VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	_____
12. Satunnaiset erät	_____
a) Satunnaiset tuotot	_____
b) Satunnaiset kulut	_____
13. VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	_____
14. Tilinpäätössiirrot	_____
a) Poistoeron muutos	_____
b) Vapaaehtoisten varausten muutos	_____
15. Tuloverot	_____
16. Muut välittömät verot	_____
17. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	_____

Toimintokohtainen tuloslaskelma (KPA 1 luku 2§)

1. LIIKEVAIHTO	
2. Hankinnan ja valmistuksen kulut	
3. Bruttokate	
4. Myynnin ja markkinoinnin kulut	
5. Hallinnon kulut	
6. Liiketoiminnan muut tuotot	
7. Liiketoiminnan muut kulut	
8. LIIKEVOITTO (-TAPPIO)	
9. Rahoitustuotot ja -kulut	
a) Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä	
b) Tuotot osuuksista omistusyhteyksyrityksissä	
c) Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	
d) Muut korko- ja rahoitustuotot	
e) Arvon alentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista	
f) Arvon alentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista	
g) Korkokulut ja muut rahoituskulut	
10. VOITTO (TAPPIO) ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ	
11. Satunnaiset erät	
a) Satunnaiset tuotot	
b) Satunnaiset kulut	
12. VOITTO (TAPPIO) ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA	
13. Tilinpäätössiirrot	
a) Poistoeron muutos	
b) Vapaaehtoisten varausten muutos	
14. Tuloverot	
15. Muut välittömät verot	
16. TILIKAUDEN VOITTO (TAPPIO)	

TASEKAAVA

Vastaavaa (KPA 1 luku 6§)

A PYSYVÄT VASTAAVAT

I Aineettomat hyödykkeet

1. Kehittämismenot
2. Aineettomat oikeudet
3. Liikearvo
4. Muut pitkävaikutteiset menot
5. Ennakkomaksut

II Aineelliset hyödykkeet

1. Maa- ja vesialueet
2. Rakennukset ja rakennelmat
3. Koneet ja kalusto
4. Muut aineelliset hyödykkeet
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat

III Sijoitukset

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Osuudet omistusyhteisyhteisöissä
4. Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
5. Muut osakkeet ja osuudet
6. Muut saamiset

B VAIHTUVAT VASTAAVAT

I Vaihto-omaisuus

1. Aineet ja tarvikkeet
2. Keskeneräiset tuotteet
3. Valmiit tuotteet/tavarat
4. Muu vaihto-omaisuus
5. Ennakkomaksut

II Saamiset

1. Myyntisaamiset
2. Saamiset saman konsernin yrityksiltä
3. Saamiset omistusyhteisyhteisöiltä
4. Lainasaamiset
5. Muut saamiset
6. Maksamattomat osakkeet/osuudet
7. Siirtosaamiset

III Rahoitusarvopaperit

1. Osuudet saman konsernin yrityksissä
2. Muut osakkeet ja osuudet
3. Muut arvopaperit

IV Rahat ja pankkisaamiset

Vastattavaa (KPA 1 luku 6§)

A OMA PÄÄOMA

I Osake-, osuus- tai muu vastaava pääoma

II Ylikurssirahasto

III Arvonkorotusrahasto

IV Käyvän arvon rahasto

V Muut rahastot

1. Vararahasto

2. Yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen mukaiset rahastot

3. Muut rahastot

V Edellisten tilikausien voitto (tappio)

VI Tilikauden voitto (tappio)

B TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ

1. Poistoero

2. Vapaaehtoiset varaukset

C PAKOLLISET VARAUKSET

1. Eläkevaraukset

2. Verovaraukset

3. Muut pakolliset varaukset

D VIERAS PÄÄOMA

1. Joukkovelkakirjalainat

2. Vaihtovelkakirjalainat

3. Lainat rahoituslaitoksilta

4. Eläkelainat

5. Saadut ennakot

6. Ostovelat

7. Rahoitusvekselit

8. Velat saman konsernin yrityksille

9. Velat omistusyhteisyriksille

10. Muut velat

11. Siirtovelat

OIKAISTUN TULOSLASKELMAN KAAVA

Kululajikohtaisen tuloslaskelman tilinpäätösanalyysi

LIKEVAIHTO**Liiketoiminnan muut tuotot****LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ**

Aine- ja tarvikekäyttö
Ulkopuoliset palvelut
Henkilöstökulut
Laskennallinen palkkakorjaus
Liiketoiminnan muut kulut
Valmisteveraston lisäys/vähennys

KÄYTTÖKATE

Suunnitelman mukaiset poistot
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien hyödykkeistä
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset

LIKETULOS

Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista
Muut korko- ja rahoitustuotot
Korkokulut ja muut rahoituskulut
Kurssierot
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset
Välittömät verot

NETTOTULOS

Satunnaiset tuotot
Satunnaiset kulut

KOKONAISTULOS

Poistoeron lisäys/vähennys
Vapaaehtoisten varausten lisäys/vähennys
Laskennallinen palkkakorjaus
Käyvän arvon muutokset
Muut tuloksen oikaisut

TILIKAUDEN TULOS

CASE-YRITYKSEN OIKAISTU TULOSLASKELMA

	1.4.2013-31.3.2014	1.4.2012-31.3.2013	1.4.2011-31.3.2012
LIIKEVAIHTO	5 434 689,47 €	5 025 846,04 €	5 498 551,86 €
Liiketoiminnan muut tuotot	58 877,58 €	57 650,08 €	45 239,49 €
LIIKETOIMINNAN TUOTOT YHTEENSÄ	5 493 567,05 €	5 083 496,12 €	5 543 791,35 €
Aine ja tarvikekäyttö	-2 420 998,90 €	-2 070 507,22 €	-2 460 793,47 €
Ulkopuoliset palvelut	-133 472,53 €	-81 141,84 €	-71 475,82 €
Henkilöstökulut	-2 219 297,46 €	-2 119 100,57 €	-2 124 288,35 €
Laskennallinen palkkakorjaus	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Liiketoiminnan muut kulut	-542 194,06 €	-541 901,80 €	-584 705,02 €
Valmisteveraston lisäys(-) / vähennys(+)	80 428,65 €	-87,30 €	0,00 €
KÄYTTÖKATE	258 032,75 €	270 757,39 €	302 528,69 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 092,29 €	-3 348,75 €	-3 513,78 €
Arvonlennut pöyvyistä ja vaihtuvista vastaavista	0,00 €	0,00 €	0,00 €
LIIKETULOS	253 940,46 €	267 408,64 €	299 014,91 €
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	620,00 €	1 881,40 €	1 606,40 €
Muut korko- ja rahoitustuotot	8 802,60 €	621,49 €	1 858,59 €
Korkokulut ja muut rahoituskulut	-5 318,37 €	-4 822,75 €	-5 123,91 €
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalennut	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Välittömät verot (ennusteessa ei ole otettu huomioon)	-52 700,47 €	-64 627,44 €	-54 923,81 €
NETTOTULOS	205 344,22 €	200 461,34 €	242 432,18 €
Satunnaiset tuotot	0,00 €	0,00 €	678 431,73 €
Satunnaiset kulut	0,00 €	0,00 €	0,00 €
KOKONAISTULOS	205 344,22 €	200 461,34 €	920 863,91 €
Poistoeron lisäys(-) / vähennys(+)	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) / vähennys(+)	0,00 €	0,00 €	0,00 €
TILIKAUDEN OIKAISTU TULOS	205 344,22 €	200 461,34 €	920 863,91 €

CASE-YRITYKSEN OIKAISTU TASE VASTAAVAA

	1.4.2013-31.3.2014	1.4.2012-31.3.2013	1.4.2011-31.3.2012
Vastaavaa			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Kehittämismenot	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Liikearvo	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut aineettomat hyödykkeet	14 226,25 €	0,00 €	0,00 €
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	14 226,25 €	0,00 €	0,00 €
Maa- ja vesialueet	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Rakennukset ja rakennelmat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Koneet ja kalusto	7 534,92 €	10 046,52 €	8 317,22 €
Muut aineelliset hyödykkeet	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	7 534,92 €	10 046,52 €	8 317,22 €
Sisäiset osakkeet osuudet	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut osakkeet ja osuudet	355 984,59 €	355 984,59 €	358 406,50 €
Sisäiset saamiset	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut saamiset ja sijoitukset	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	355 984,59 €	355 984,59 €	358 406,50 €
Leasingvastuukanta	0,00 €	0,00 €	0,00 €
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Aineet ja tarvikkeet	242 681,71 €	365 922,03 €	325 707,66 €
Keskeneräiset tuotteet	148 652,35 €	68 223,70 €	68 311,00 €
Valmiit tuotteet	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muu vaihto-omaisuus	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Vaihto-omaisuus yhteensä	391 334,06 €	434 145,73 €	394 018,66 €
Myyntisaamiset	560 080,81 €	420 504,56 €	484 821,60 €
Muut sisäiset saamiset	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut saamiset	1 964 798,97 €	1 311 716,02 €	1 193 311,95 €
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	2 524 879,78 €	1 732 220,58 €	1 678 133,55 €
Rahat ja rahoitusarvopaperit	622 996,00 €	578 476,31 €	450 320,41 €
Vastaavaa yhteensä	3 916 955,60 €	3 110 873,73 €	2 889 196,34 €

CASE-YRITYKSEN OIKAISTU TASE VASTATTAVAA

	1.4.2013-31.3.2014	1.4.2012-31.3.2013	1.4.2011-31.3.2012
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA			
Osake- tai muu peruspääoma	2 500,00 €	2 500,00 €	2 500,00 €
Ylikurssi- ja arvonorotusraho	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Käyvän arvon rahasto	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut rahastot	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Kertyneet voittovar	796 160,24 €	715 698,90 €	-135 165,01 €
Tilikauden tulos	205 344,22 €	200 461,34 €	920 863,91 €
Pääomalainat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Taseen oma pääoma yhteensä	1 004 004,46 €	918 660,24 €	788 198,90 €
Poistoero	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Vapaaehtoiset varaukset	0,00 €	0,00 €	57 517,53 €
Poistot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	0,00 €	0,00 €	57 517,53 €
Oman pääoman oikaisu	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Oikaistu oma pääoma yhteensä	1 004 004,46 €	918 660,24 €	845 716,43 €
VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Eläkelainat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Saadut ennakot	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Sisäiset velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut pitkäaikaiset velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Pitkäaikainen vieraspääoma yhteensä	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Laskennallinen verovelka	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Pakolliset varaukset	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Leasingvastuukanta	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Korolliset lyhytaikaiset velat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Saadut ennakot	1 875 242,00 €	1 269 585,00 €	1 148 645,00 €
Ostovelat	360 580,65 €	237 144,12 €	297 679,13 €
Sisäiset ostovelat	0,00 €	0,00 €	0,00 €
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	677 128,49 €	685 484,37 €	597 155,78 €
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	2 912 951,14 €	2 192 213,49 €	2 043 479,91 €
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	2 912 951,14 €	2 192 213,49 €	2 043 479,91 €
Vastattavaa yhteensä	3 916 955,60 €	3 110 873,73 €	2 889 196,34 €

CASE-YRITYKSEN TUNNUSLUVUT

KANNATTAVUUS

2011

$$\text{käyttökateprosentti} = \frac{302528,69}{5543791,35} \times 100 = \mathbf{5,46 \%}$$

$$\text{nettotulosprosentti} = \frac{242432,18}{5543791,35} \times 100 = \mathbf{4,37 \%}$$

$$\text{sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{242432,18 + 54923,81 + 5123,91}{845716,4} \times 100 = \mathbf{35,77 \%}$$

2012

$$\text{käyttökateprosentti} = \frac{270757,39}{5083496,12} \times 100 = \mathbf{5,33 \%}$$

$$\text{nettotulosprosentti} = \frac{200461,34}{5083496,12} \times 100 = \mathbf{3,94 \%}$$

$$\text{sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{200461,34 + 64627,44 + 4822,75}{918660,24} \times 100 = \mathbf{30,60 \%}$$

2013

$$\text{käyttökateprosentti} = \frac{258032,75}{5493567,05} \times 100 = \mathbf{4,70 \%}$$

$$\text{nettotulosprosentti} = \frac{205344,22}{5493567,05} \times 100 = \mathbf{3,74 \%}$$

$$\text{sijoitetun pääoman tuottoprosentti} = \frac{205344,22 + 52700,47 + 5318,37}{1004004,46} \times 100 = \mathbf{27,40 \%}$$

MAKSUVALMIUS

2011

$$\text{quick ratio} = \frac{1678134,55 + 450320,41}{2043479,91 - 1148645} = \mathbf{2,38}$$

$$\text{current ratio} = \frac{394018,66 + 1678133,55 + 450320,41}{2043479,91} = \mathbf{1,23}$$

$$\text{myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 \times 484821,6}{5498551,86} = \mathbf{32 \text{ pv}}$$

$$\text{ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 \times 297679,13}{2460793,47 + 71475,82} = \mathbf{43 \text{ pv}}$$

2012

$$\text{quick ratio} = \frac{1732220,58 + 578476,31}{2192213,49 - 1269585} = \mathbf{2,50}$$

$$\text{current ratio} = \frac{434145,73 + 1732220,58 + 578476,31}{2192213,49} = \mathbf{1,25}$$

$$\text{myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 \times 420504,56}{5025846,04} = \mathbf{31 \text{ pv}}$$

$$\text{ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 \times 237144,12}{2070507,22 + 81141,84} = \mathbf{40 \text{ pv}}$$

2013

$$\text{quick ratio} = \frac{2524879,78 + 622996}{2912951,14 - 1875242} = \mathbf{3,03}$$

$$\text{current ratio} = \frac{391334,06 + 2524879,78 + 622996}{2912951,14} = \mathbf{1,21}$$

$$\text{myyntisaamisten kiertoaika} = \frac{365 \times 560080,81}{5434689,47} = \mathbf{38 \text{ pv}}$$

$$\text{ostovelkojen kiertoaika} = \frac{365 \times 360580,65}{2420998,9 + 133472,53} = \mathbf{52 \text{ pv}}$$

VAKAVARAISUUS**2011**

$$\text{käyttöpääomaprosentti} = \frac{394018,66 + 484821,6 - 1148645 - 297679,13}{5498551,86} \times 100 = \mathbf{-10,32 \%}$$

$$\text{omavaraisuusaste} = \frac{845716,43}{2889196,34 - 1148645} \times 100 = \mathbf{48,59 \%}$$

$$\text{velkaprosentti} = \frac{2043479,91 - 1148645}{5498551,86} \times 100 = \mathbf{16,27 \%}$$

2012

$$\text{käyttöpääomaprosentti} = \frac{434145,73 + 420504,56 - 1269585 - 237144,12}{5025846,04} \times 100 = \mathbf{-12,97 \%}$$

$$\text{omavaraisuusaste} = \frac{918660,24}{3110873,73 - 1269585} \times 100 = \mathbf{49,89 \%}$$

$$\text{velkaprosentti} = \frac{2192213,49 - 1269585}{5025846,04} \times 100 = \mathbf{18,36 \%}$$

2013

$$\text{käyttöpääomaprocentti} = \frac{391334,06 + 560080,81 - 1875242 - 360580,65}{5434689,47} \times 100 = \mathbf{-23,63 \%}$$

$$\text{omavaraisuusasteprocentti} = \frac{1004004,46}{3916955,6 - 1875242} \times 100 = \mathbf{49,17 \%}$$

$$\text{velkaprosentti} = \frac{2912951,14 - 1875242}{5434689,47} \times 100 = \mathbf{19,09 \%}$$

MUUT TUNNUSLUVUT

2011

$$\text{liikevaihto per työntekijä (x 1000 €)} = \frac{5498,55}{48} = \mathbf{114,55}$$

2012

$$\text{liikevaihdon muutosprocentti} = \frac{5025846,04 - 5498551,86}{5498551,86} \times 100 = \mathbf{-8,60 \%}$$

$$\text{liikevaihto per työntekijä (x 1000 €)} = \frac{5025,85}{46} = \mathbf{109,26}$$

2013

$$\text{liikevaihdon muutosprocentti} = \frac{5434689,47 - 5025846,04}{5025846,04} \times 100 = \mathbf{8,13 \%}$$

$$\text{liikevaihto per työntekijä (x 1000 €)} = \frac{5434,69}{50} = \mathbf{108,69}$$

TOIMIALAN TUNNUSLUVUT

KANNATTAVUUS

Käyttökateprosentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	13,1	10,6	11,5
Mediaani	5,4	5,4	5,9
Alakvartiili	1,5	0,9	1,6

Nettotulospoosentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	7,6	6,9	6,6
Mediaani	2,4	1,9	2,2
Alakvartiili	-1,0	-1,5	-0,3

Sijoitetun pääoman tuottoosentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	49,9	46,8	50,8
Mediaani	19,0	19,0	17,9
Alakvartiili	0,0	0,0	4,1

MAKSUVALMIUS

Quick ratio	2011	2012	2013
Havainnot lkm	243	201	146
Yläkvartiili	1,8	1,8	1,9
Mediaani	1,1	1,1	1,1
Alakvartiili	0,7	0,7	0,7

Current ratio	2011	2012	2013
Havainnot lkm	243	201	146
Yläkvartiili	2,1	2,0	2,2
Mediaani	1,4	1,4	1,4
Alakvartiili	1,0	1,0	1,0

Myyntisaamisten kiertoaika	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	49	42	49
Mediaani	30	29	27
Alakvartiili	15	13	11

Ostovelkojen kiertoaika	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	58	61	52
Mediaani	34	32	30
Alakvartiili	16	9	10

VAKAVARAIUUS

Käyttöpääomaposentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	16,7	14,5	16,0
Mediaani	8,6	8,4	8,0
Alakvartiili	2,6	2,6	3,7

Omavaraisuusasteosentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	40,4	37,9	48,2
Mediaani	21,1	18,1	22,5
Alakvartiili	2,1	1,3	3,6

Velkaposentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	40,8	39,1	40,0
Mediaani	24,3	23,0	25,0
Alakvartiili	16,2	16,0	17,1

MUUT TUNNUSLUVUT

Liikevaihdon muutososentti	2011	2012	2013
Havainnot lkm	187	169	124
Yläkvartiili	54,5	56,8	37,3
Mediaani	22,1	11,6	6,5
Alakvartiili	-1,9	-12,5	-15,5

Liikevaihto per työntekijä (1000 €)	2011	2012	2013
Havainnot lkm	246	204	146
Yläkvartiili	130	134	140
Mediaani	100	104	107
Alakvartiili	69	78	74

CASE-YRITYKSEN TRENDIANALYYSI

Oikaistu tuloslaskelma	2011	2012	2013
LIKEVAIHTO	100,0 %	91,4 %	98,8 %
Liiketoiminnan muut tuotot	100,0 %	127,4 %	130,1 %
Liiketoiminnan tuotot yhteensä	100,0 %	91,7 %	99,1 %
Aine ja tarvikekäyttö	100,0 %	84,1 %	98,4 %
Ulkopuoliset palvelut	100,0 %	113,5 %	186,7 %
Henkilöstökulut	100,0 %	99,8 %	104,5 %
Laskennallinen palkkakorjaus	-	-	-
Liiketoiminnan muut kulut	100,0 %	92,7 %	92,7 %
Valmisteveraston lisäys(-) / vähennys(+)	-	-	-
KÄYTTÖKATE	100,0 %	89,5 %	85,3 %
Suunnitelman mukaiset poistot	100,0 %	95,3 %	116,5 %
Arvon alentumiset pysyvistä ja vaihtuvista vastaavista	-	-	-
LIIKETULOS	100,0 %	89,4 %	84,9 %
Tuotot osuuksista ja muista sijoituksista	100,0 %	117,1 %	38,6 %
Muut korko- ja rahoitustuotot	100,0 %	33,4 %	473,6 %
Korkokulut ja muut rahoituskulut	100,0 %	94,1 %	103,8 %
Sijoitusten ja rahoitusarvopapereiden arvonalentumiset	-	-	-
Välittömät verot	100,0 %	117,7 %	96,0 %
NETTOTULOS	100,0 %	82,7 %	84,7 %
Satunnaiset tuotot	100,0 %	0,0 %	0,0 %
Satunnaiset kulut	-	-	-
KOKONAISTULOS	100,0 %	21,8 %	22,3 %
Poistoeron lisäys(-) / vähennys(+)	-	-	-
Vapaaehtoisten varausten lisäys(-) / vähennys(+)	-	-	-
TILIKAUDEN TULOS	100,0 %	21,8 %	22,3 %

Oikaistu tase vastaavaa	2011	2012	2013
Vastaavaa			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Kehittämismenot	-	-	-
Liikearvo	-	-	-
Muut aineettomat hyödykkeet	-	-	-
Aineettomat hyödykkeet yhteensä	-	-	-
Maa- ja vesialueet	-	-	-
Rakennukset ja rakennelmat	-	-	-
Koneet ja kalusto	100,0 %	120,8 %	90,6 %
Muut aineelliset hyödykkeet	-	-	-
Aineelliset hyödykkeet yhteensä	100,0 %	120,8 %	90,6 %
Sisäiset osakkeet osuudet	-	-	-
Muut osakkeet ja osuudet	100,0 %	99,3 %	99,3 %
Sisäiset saamiset	-	-	-
Muut saamiset ja sijoitukset	-	-	-
Sijoitukset ja pitkäaikaiset saamiset yhteensä	100,0 %	99,3 %	99,3 %
Leasingvastuukanta	-	-	-
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Aineet ja tarvikkeet	100,0 %	112,3 %	74,5 %
Keskeneräiset tuotteet	100,0 %	99,9 %	217,6 %
Valmiit tuotteet	-	-	-
Muu vaihto-omaisuus	-	-	-
Vaihto-omaisuus yhteensä	100,0 %	110,2 %	99,3 %
Myyntisaamiset	100,0 %	86,7 %	115,5 %
Muut sisäiset saamiset	-	-	-
Muut saamiset	100,0 %	109,9 %	164,7 %
Lyhytaikaiset saamiset yhteensä	100,0 %	103,2 %	150,5 %
Rahat ja rahoitusarvopaperit	100,0 %	128,5 %	138,3 %
Vastaavaa yhteensä	100,0 %	107,7 %	135,6 %

Oikaistu tase vastattavaa	2011	2012	2013
Vastattavaa			
OMA PÄÄOMA			
Osake- tai muu peruspääoma	100,0 %	100,0 %	100,0 %
Ylikurssi- ja arvonorotusrahoisto	-	-	-
Käyvän arvon rahasto	-	-	-
Muut rahastot	-	-	-
Kertyneet voittovarot	100,0 %	-529,5 %	-589,0 %
Tilikauden tulos	100,0 %	21,8 %	22,3 %
Pääomalainat	-	-	-
Taseen oma pääoma yhteensä	100,0 %	116,6 %	127,4 %
Poistoero	-	-	-
Vapaaehtoiset varaukset	100,0 %	0,0 %	0,0 %
Poistot ja vapaaehtoiset varaukset yhteensä	100,0 %	0,0 %	0,0 %
Oman pääoman oikaisu	-	-	-
Oikaistu oma pääoma yhteensä	100,0 %	108,6 %	118,7 %
VIERAS PÄÄOMA			
Lainat rahoituslaitoksilta	-	-	-
Eläkelainat	-	-	-
Saadut ennakot	-	-	-
Sisäiset velat	-	-	-
Muut pitkäaikaiset velat	-	-	-
Pitkäaikainen vieraspääoma yhteensä	-	-	-
Laskennallinen verovelka	-	-	-
Pakolliset varaukset	-	-	-
Leasingvastuukanta	-	-	-
Korolliset lyhytaikaiset velat	-	-	-
Saadut ennakot	100,0 %	110,5 %	163,3 %
Ostovelat	100,0 %	79,7 %	121,1 %
Sisäiset ostovelat	-	-	-
Muut korottomat lyhytaikaiset velat	100,0 %	114,8 %	113,4 %
Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	100,0 %	107,3 %	142,5 %
Oikaistu vieras pääoma yhteensä	100,0 %	107,3 %	142,5 %
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	100,0 %	107,7 %	135,6 %

CASE-YRITYKSEN KASSAVIRTALASKELMA

	2011	2012	2013
Liikevaihto	5 498 551,86 €	5 025 846,04 €	5 434 689,47 €
-/+ Myyntisaamisten lisäys / vähennys	-484 821,60 €	64 317,04 €	-139 576,25 €
+/- Saatujen ennakkomaksujen lisäys / vähennys	1 148 645,00 €	120 940,00 €	605 657,00 €
= Myynnin kassaan maksut	6 162 375,26 €	5 211 103,08 €	5 900 770,22 €
+ Liiketoiminnan muut tulot	45 239,49 €	57 650,08 €	58 877,58 €
- Aine-, tarvike- ja tavaraostot	-2 475 941,45 €	-2 110 721,59 €	-2 297 758,58 €
+/- Ostovelkojen lisäys / vähennys	297 679,13 €	-60 535,01 €	123 436,53 €
- Henkilöstökulut ja ulkopuoliset palvelut	-2 195 764,17 €	-2 200 242,41 €	-2 352 769,99 €
- Liiketoiminnan muut kulut	-584 705,02 €	-541 901,80 €	-542 194,06 €
+/- Siirtovelkojen lisäys / vähennys	521 798,76 €	108 731,23 €	-31 376,75 €
+/- Siirtosaamisten lisäys / vähennys	-1 193 311,95 €	-118 404,07 €	-653 082,95 €
+/- Muiden lyhytaikaisten korottomien velkojen lisäys / vähennys	75 357,02 €	-20 402,64 €	23 020,87 €
= Toimintajäämä	652 727,07 €	325 276,87 €	228 922,87 €
+ Rahoitustuotot	3 464,99 €	2 502,89 €	9 422,60 €
- Rahoituskulut	-5 123,91 €	-4 822,75 €	-5 318,37 €
- Kassamenot veroista	-54 923,81 €	-64 627,44 €	-52 700,47 €
+/- Satunnaisten tuottojen lisäys / vähennys	-678 431,73 €	0	0
= Rahoitusjäämä	-82 287,39 €	258 329,57 €	180 326,63 €
+/- Pysyvien vastaavien aineellisten ja aineettomien hyödykkeiden lisäys / vähennys	-8 317,22 €	-1 729,30 €	-11 714,65 €
- Poistot	-3 513,78 €	-3 348,75 €	-4 092,29 €
+/- Sijoitusten ja pitkäaikaisten saamisten lisäys / vähennys	-358 406,50 €	2 421,91 €	0
= Investointijäämä	-452 524,89 €	255 673,43 €	164 519,69 €
+/- Pitkäaikaisen vieraan pääoman lisäys / vähennys	0	0	0
+/- Lyhytaikaisen vieraan pääoman lisäys / vähennys	0	0	0
+/- Pääomalainojen lisäys / vähennys	0	0	0
+/- Oman pääoman lisäys / vähennys	0	0	0
- Osingonjako	-60 000,00 €	-70 000,00 €	-120 000,00 €
+/- Muiden lyhytaikaisten saamisten lisäys / vähennys	0	0	0
+/- Vapaaehtoisten varausten lisäys / vähennys	0	-57 517,53 €	0
+/- Likvidien varojen lisäys / vähennys	-450 320,41 €	-128 155,90 €	-44 519,69 €
= Loppusumma	-962 845,30 €	0	0

CASE-YRITYKSEN VIRALLINEN TUOSLASKELMA

	1.4.2013-31.3.2014		1.4.2012-31.3.2013		1.4.2011-31.3.2012
LIKEVAIHTO		5434689,47		5025846,04	5498551,86
Valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden lisäys(+) / vähennys(-)		80428,65		-87,3	
Valmistus omaan käyttöön					
Liiketoiminnan muut tuotot		58877,58		57650,08	45239,49
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	-2297759		-2110722		-2475941
Varastojen lisäys (-) / vähennys (+)	-123240		40214,37		15147,98
Ulkopuoliset palvelut	-133473	-2554471,43	-81141,8	-2151649,06	-71475,8
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot		-1824852,12		-1744445,5	-1727975,11
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-320930		-300789		-300136
Muut henkilösivukulut	-73515,4	-394445,34	-73866,1	-374655,07	-96176,8
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelmanmukaiset poistot		-4092,29		-3348,75	-3513,78
Arvonalentumiset pysyvistä ja vaihtuvista vastaavista					
Vaihtuvien vastaavien poikkeukselliset arvonalentumiset					
Liiketoiminnan muut kulut		-542194,06		-541901,8	-584705,02
LIKEVOITTO		253940,46		267408,64	299014,91
Rahoitustuotot ja -kulut					
Tuotot osuuksista saman konsernin yrityksissä					
Tuotot osuuksista omistusyhteyserityksissä					
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista					
Saman konsernin yrityksiltä					
Muilta		620		1881,4	1606,4
Muut korko- ja rahoitustuotot					
Saman konsernin yrityksiltä					
Muilta		8802,6		621,49	1858,59
Arvonalentumiset pysyvien vastaavien sijoituksista					
Arvonalentumiset vaihtuvien vastaavien rahoitusarvopapereista					
Korkokulut ja muut rahoituskulut					
Saman konsernin yrityksiltä					
Muilta		-5318,37		-4822,75	-5123,91
VOITTO ENNEN SATUNNAISIA ERIÄ		258044,69		265088,78	297355,99
Satunnaiset erät					
Satunnaiset tuotot					678431,73
Satunnaiset kulut					
VOITTO ENNEN TILINPÄÄTÖSSIIRTOJA JA VEROJA		258044,69		265088,78	975787,72
Tilinpäätössiirrot					
Poistoeron lisäys (-) / vähennys (+)					
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) / vähennys (+)					
Tuloverot					
Tilikauden verot		-52700,47		-64627,44	-54923,81
Laskennalliset verot					
Muut välittömät verot					
TILIKAUDEN VOITTO		205344,22		200461,34	920863,91

CASE-YRITYKSEN VIRALLINEN TASE VASTAAVAA

	1.4.2013-31.3.2014	1.4.2012-31.3.2013	1.4.2011-31.3.2012
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet			
Kehittämismenot			
Aineettomat oikeudet			
Liikearvo			
Muut pitkävaikutteiset menot	14226,25		
Ennakkomaksut			
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet			
Rakennukset ja rakennelmat			
Koneet ja kalusto	7534,92	10046,52	8317,22
Muut aineelliset hyödykkeet			
Ennakkomaksut			
Sijoitukset			
Osuudet saman konsernin yrityksissä			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Osuudet omistusyhteisy yrityksissä			
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä			
Muut osakkeet ja osuudet	355984,59	355984,59	358406,5
Muut saamiset ja sijoitukset			
PYSYVÄT VASTAAVAT YHTEENSÄ	377745,76	366031,11	366723,72
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet	242681,71	365922,03	325707,66
Keskeneräiset tuotteet	148652,35	68223,7	68311
Valmiit tuotteet/Tavarat			
Muu vaihto-omaisuus			
Ennakkomaksut			
Pitkäaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset			
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä			
Lainasaamiset			
Laskennalliset verosaamiset			
Muut saamiset			
Siirtosaamiset			
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	560080,81	420504,56	484821,6
Saamiset saman konsernin yrityksiltä			
Saamiset omistusyhteisy yrityksiltä			
Lainasaamiset			
Laskennalliset verosaamiset			
Muut saamiset	55776,14		2017,39
Siirtosaamiset	1909022,83	1311716,02	1191294,56
Rahoitusarvopaperit			
Osuudet saman konsernin yrityksissä			
Muut osakkeet ja osuudet			
Muut arvopaperit		149171,64	68,94
Rahat ja pankkisaamiset	622996	429304,67	450251,47
VAIHTUVAT VASTAAVAT YHTEENSÄ	3539209,84	2744842,62	2522472,62
Vastaavaa yhteensä	3916955,6	3110873,73	2889196,34

CASE-YRITYKSEN VIRALLINEN TASE VASTATTAVAA

	1.4.2013-31.3.2014	1.4.2012-31.3.2013	1.4.2011-31.3.2012
OMA PÄÄOMA			
Osake- tai muu peruspääoma	2500	2500	2500
Ylikurssirahasto			
Arvonkorotusrahasto			
Käyvän arvon rahasto			
Vararahasto			
Muut rahastot			
Yhtiöjärjestyksen/sääntöjen mukaiset			
Muut rahastot			
Edellisten tilikausien voitto	796160,24	715698,9	-135165,01
Tilikauden voitto	205344,22	200461,34	920863,91
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	1004004,46	918660,24	788198,9
TILINPÄÄTÖSSIIRTOJEN KERTYMÄ			
Poistoero			
Vapaaehtoiset varaukset			57517,53
PAKOLLISET VARAUKSET			
Eläkevaraukset			
Verovaraukset			
Muut pakolliset varaukset			
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen vieras pääoma			
Pääomalainat			
Joukkovelkakirjalainat			
Vaihtovelkakirjalainat			
Lainat rahoituslaitoksilta			
Eläkelainat			
Saadut ennakot			
Ostovelat			
Rahoitusvekselit			
Velat saman konsernin yrityksille			
Velat omistusyhteyksyrityksille			
Laskennalliset verovelat			
Muut velat			
Siirtovelat			
Lyhytaikainen vieras pääoma			
Pääomalainat			
Joukkovelkakirjalainat			
Vaihtovelkakirjalainat			
Lainat rahoituslaitoksilta			
Eläkelainat			
Saadut ennakot	1875242	1269585	1148645
Ostovelat	360580,65	237144,12	297679,13
Rahoitusvekselit			
Velat saman konsernin yrityksille			
Velat omistusyhteyksyrityksille			
Laskennalliset verovelat			
Muut velat	77975,25	54954,38	75357,02
Siirtovelat	599153,24	630529,99	521798,76
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	2912951,14	2192213,49	2043479,91
Vastattavaa yhteensä	3916955,6	4147033,97	3744895,24